

Budgetredøgørelse 2021-2024

November 2020

AARHUS
KOMMUNE

Indholdsfortegnelse

Forord.....	3
Læsevejledning.....	4
Udviklingen i Aarhus og omkring os.....	5
Konjunkturudvikling	5
Beskæftigelse og ledighed i Aarhus	5
Bolig- og befolkningsudvikling	6
Udligningsreform	7
Kommunens mål	8
Fortællingen om Aarhus	8
Aarhusmålene	8
FN's verdensmål.....	9
Kommunens samlede økonomi	10
Hovedpunkter i budget 2021	10
Budgettets indtægter	11
Budgettets udgifter	12
Børn og Unge.....	15
Sociale Forhold og Beskæftigelse	20
Sundhed og Omsorg.....	24
Kultur og Borgerservice	29
Teknik og Miljø	33
Borgmesterens Afdeling.....	38
Bilag	40
Nye hensigtserklæringer	40
Finansieringstabel	43
Budgetoversigter	45
Ressourcer i afdelingerne	49

Forord

Det meste af 2020 har stået i coronaens tegn. Vi gennemlever en pandemi, der har haft gennemgribende indflydelse på mennesker over hele kloden, i Danmark og i Aarhus.

Aarhus har mærket konsekvenserne af krisen. Der har været behov for tiltag til at inddæmme smitten, og det har påvirket økonomien for mange virksomheder og borgere. Det har også sat sig spor i den kommunale økonomi.

Aarhus er godt rustet til fortsat at tage livtag med corona. Det bidrager budgetforliget for 2021 også til. Det er et godt og solidt velfærdsforlig fyldt med samfundssind, men også et forlig der hjælper erhvervslivet.

I budgettet for 2021 har vi sørget for at kanalisere pengene hen til de store velfærdsområder. Med budgettet er der taget særlig hånd om udfordringerne på ældreområdet og området for de socialt udsatte.

For at få råd til at investere og styrke det høje velfærdsniveau vi har i dag, har Byrådet valgt at sætte skatteprocenten i kommunen op. Alle pengene fra skattestigningen - og mere til - går til at give de ældre og de socialt udsatte en ekstra håndsrækning.

Et aktivt og velfungerende erhvervsliv er helt essentielt, hvis vi skal bibeholde en god by for alle. I budgetforliget er der sat ind med en målrettet erhvervspakke, der skal være med til at hjælpe vores virksomheder bedst muligt igennem den krise, vi står midt i. Erhvervspakken vil være med til at holde gang i den lokale beskæftigelse, og sikre uddannelse og efteruddannelse til dem der er på arbejdsmarkedet, og dem der er på vej derud.

Samtidig hjælper erhvervsindsatserne med til den grønne omstilling. På klimaområdet er der behov for handling. Og klimaet er med budgettet for 2021 skubbet helt frem på dagsordenen. Helt op på siden af de store velfærdsområder.

Sammen med budgettet for 2021 har vi vedtaget en 10-årig investeringsplan for 2024-2033. Også her har klimahensyn sat aftryk. Udover at sætte skub i den grønne omstilling, så sætter planen vigtige aftryk på tværs af hele kommunen ved blandt andet at prioritere penge til skole- og daginstitutionsområdet, ældreområdet, boliger til de socialt udsatte, infrastruktur, letbanens etape 2 og kollektiv trafik i det hele taget. Der er også penge til fritids- og idrætsfaciliteter og en masse andre velfærdstilbud, hvor efterspørgslen stiger i takt med, at befolkningen vokser.

Budget 2021 er et grønt velfærdsforlig, der vil være med til at gøre Aarhus til en attraktiv by for nuværende og nye borgere, samt for et erhvervsliv, som spiller en vigtig rolle for fortsat fremgang i Aarhus.

Jacob Bundsgaard

Borgmester

Læsevejledning

Dette er Aarhus Kommunes budgetredegørelse for 2021. Den beskriver det budget for 2021-2024, som byrådet vedtog på byrådsmødet den 7. oktober 2020.

På de følgende sider bliver du først præsenteret for de ydre vilkår, som vurderes at have mest afgørende indflydelse på næste års budget.

Herefter følger en kort beskrivelse af byrådets overordnede mål for Aarhus samt en gennemgang af den økonomi, der ligger i det samlede budget.

Efterfølgende indeholder budgetredegørelsen afsnit med beskrivelser fra de enkelte serviceområder. De går tættere på områdernes respektive kerneopgaver, mål og økonomi. Til sidst i budgetredegørelsen er der en række bilag med forskellige oversigter over budgettets økonomi.

Når 2021 er gået, vil der i årsberetningen for 2021 blive fulgt op på de mål og den økonomi, som fremgår af denne budgetredegørelse.

Udviklingen i Aarhus og omkring os

En række forhold har betydning for udviklingen i den økonomiske situation i Aarhus Kommune. Det gælder bl.a. konjunkturerne, beskæftigelsesudviklingen og befolkningsudviklingen. Og i år har coronapandemien været et helt afgørende rammevilkår.

Af særlig betydning for dette års budgetforslag er - foruden den igangværende sundhedskrise - at regeringen den 5. maj 2020 indgik en aftale med Venstre, Radikale Venstre, SF og Alternativet om en reform af det kommunale udligningssystem. Hovedlinjerne i aftalen og de beregnede konsekvenser for Aarhus beskrives nærmere nedenfor.

Konjunkturudvikling

Coronapandemien har store konsekvenser for væksten i både dansk og international økonomi.

Finansministeriet vurderer i Økonomisk Redegørelse fra august 2020, at BNP vil falde med 4,5 % i 2020, mens et forsigtigt bud på næste års BNP-vækst lyder på en stigning på omkring 4,2 %.

Tilbageslaget har også kunnet ses på arbejdsmarkedet, hvor ledighedstallet i perioden februar-juni steg med ca. 51.000 personer. Herudover var omkring 250.000 danskere sendt hjem med lønkomensation fra staten, da krisen var på sit højeste. Siden har mange forladt ordningen, og mange nye jobopslag tyder samtidig på, at virksomhederne har mod på at ansætte nye medarbejdere igen.

Dansk økonomi havde et godt udgangspunkt før krisen, og opbremsningen er udtryk for midlertidige, udefrakommende begrænsninger i efterspørgsel og produktion. Der er dog stor usikkerhed omkring pandemiens videre forløb, hvilket er afgørende for, hvor hurtigt produktion og efterspørgsel normaliseres igen, og svagere udsigter på eksportmarkederne vil i høj grad påvirke en lille åben økonomi som den danske. Genopretningen af dansk økonomi forventes dermed at vare udover 2021.

I Aarhus Kommune ses konsekvensen af krisen blandt andet ved, at den forudsatte gevinst ved selvbudgettering af skatter og generelle tilskud i 2020 på 161 mio. kr. forventes at være udskiftet med et tab på 418 mio. kr. Regeringen har dog på baggrund af coronakrisen foreslået, at de selvbudgetterende kommuner i 2020 får lov at 'vælge om' og tage imod det statsgaranterede indtægtsgrundlag, hvilket vil begrænse tabet meget væsentligt. Forslaget afventer folketingets godkendelse.

Beskæftigelse og ledighed i Aarhus

Konjunkturerne har stor betydning for beskæftigelsesudviklingen i Aarhus Kommune.

Frem til februar var antallet af bruttoledige i Aarhus Kommune på stort set samme niveau som i 2019. Men som følge af sundhedskrisen har ledigheden siden udviklet sig eksplosivt. Fra september 2019 til september 2020 er ledigheden steget fra 7.984 til 10.122 fuldtidspersoner. Det er i

særlig grad unge kontanthjælpsmodtagere, udsatte på kanten af arbejdsmarkedet samt nyuddannede, der rammes af ledighed.

Med den seneste udvikling i ledigheden ligger bruttoledighedsniveauet i Aarhus Kommune fortsat over niveauet for hele landet. Angivet som procent af arbejdsstyrken er ledighedsniveauet i Aarhus Kommune i september 2020 på 5,8% mod 4,5% på landsplan.

Antallet af bosatte, beskæftigede lønmodtagere er en anden indikator på beskæftigelsesudviklingen, hvor en stigning i beskæftigelsen giver en øget grad af selvforsørgelse blandt kommunens borgere. I perioden fra andet kvartal 2019 til andet kvartal 2020 er antallet af bosatte, beskæftigede lønmodtagere i Aarhus Kommune faldet med 1,1%, hvilket er mindre end faldet på landsplan på 1,8%.

Bolig- og befolkningsudvikling

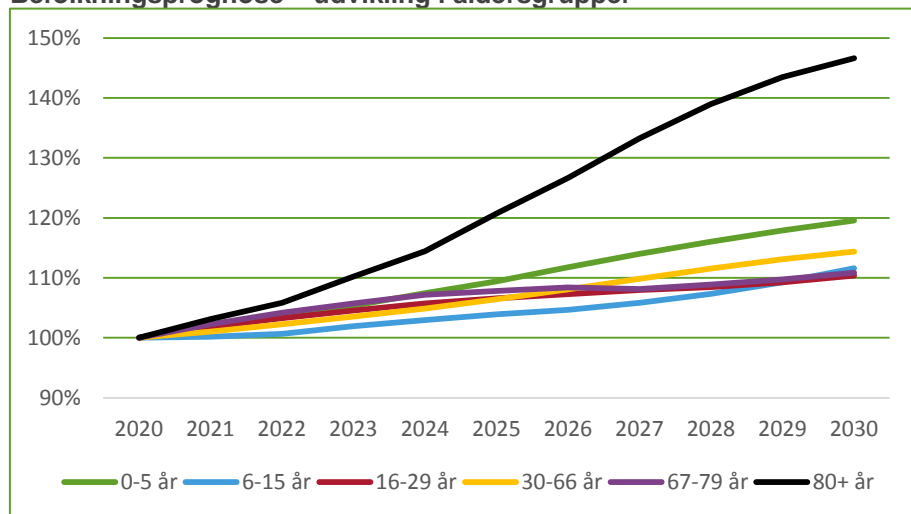
Byrådet har fastsat et mål om, at der i Aarhus frem til år 2030 skal skabes mulighed for at bygge 2.000 nye boliger om året.

Aktuelt forventes der opført ca. 3.300 boliger om året i gennemsnit i perioden 2020-2024, hvoraf de ca. 1.950 årligt er familieboliger.

Aarhus Kommune er Danmarks næststørste kommune og havde 349.964 borgere pr. 1. januar 2020.

Prognoserne viser, at der forventes godt 4.900 nye borgere årligt i Aarhus Kommune, så der i 2030 vil forventes at være ca. 400.000 borgere i Aarhus Kommune. Se mere i [Aarhus i Tal](#).

Befolkningsprognose – udvikling i aldersgrupper

Budgetlægningen foretages på grundlag af den seneste befolkningsprognose. Prognosen anvendes blandt andet til at fremskrive udviklingen i udgifterne på de serviceområder, hvor byrådet har vedtaget budgetmodeller.

Her sammenkædes udviklingen i befolkningen og anvendelsen af ressourcer. Det gælder på skoleområdet, børnepasningsområdet, socialområdet og ældreområdet.

Derudover anvendes befolkningsprognosen også ved budgetlægningen af de generelle tilskud fra staten.

Beregningen af fertilitet er ændret i den nyeste befolkningsprognose, da antallet af 0-årige i de sidste års prognoser har vist sig at være overvurderet. Det betyder, at væksten i børnetallet i den nyeste prognose er lavere end i

sidste års prognose. Dette medfører negative budgetreguleringer via budgetmodellerne på især småbørnsområdet.

Udligningsreform

Regeringen og Venstre, Radikale Venstre, SF og Alternativet indgik den 5. maj 2020 en aftale om reform af det kommunale udligningssystem. Aftalen er efterfølgende blevet omsat til lov og indgår derfor i den tilskudsudmelding, som Social- og Indenrigsministeriet har udsendt til kommunerne den 2. juli 2020.

Målet med udligningsreformen har fra lovgivernes side været at skabe et mere robust og ensartet udligningssystem, som på tværs af landets kommuner skaber en bedre balance.

Hovedelementerne i udligningsreformen er:

- Afskaffelse af hovedstadsudligningen
- Afskaffelse af beskæftigelsestilskuddet
- Justering af udlændingeudligning
- Nye udgiftsbehov og separat udligning af udgifter og indtægter
- Ekstra statslig finansiering på 6,5 mio. kr.
- Nye puljer og særtilskud
- Omlægning af parkeringsindtægter
- Øvrige elementer

Virkningen af reformen for Aarhus Kommune er af Social- og Indenrigsministeriet beregnet til at være et tab på 78 mio. kr. Hertil skal dog lægges 90 mio. kr. i finansieringstilskud, som med udligningsreformen gøres permanent.

Med tilskudsudmeldingen og KL's skatte- og tilskudsmodel har det været muligt at dykke lidt mere ned i udligningsreformens virkninger på Aarhus Kommune. Her kan det bl.a. ses, at Aarhus Kommunes udgiftsbehov er væsentligt lavere i 2021 end det var forventet ved budgetvedtagelsen sidste år. Det er ikke muligt at beregne, om dette skyldes reformen, eller om det skyldes en generel opdatering af enhedspriser m.v. På bundlinjen giver det dog færre indtægter end forventet.

Derudover er det endnu usikkert, hvordan udligningssystemets mekanismer virker over flere år, herunder fx hvilken indflydelse den store ledighed i 2020 får på udligningen mellem kommunerne i de kommende år. Det vil løbende blive fulgt.

Kommunens mål

Fortællingen om Aarhus

Sammen med Aarhusmålene sætter Fortællingen om Aarhus en fælles retning for, hvad byrådet vil med Aarhus, og hvad der skal kendetegne Aarhus både nu og i fremtiden. Aarhusmålene er de overordnede mål for hele byens udvikling og de følger op på, om udviklingen går i den retning, som byrådet ønsker.

Indledningen af Fortællingen lyder: *"Aarhus har en fantastisk placering ved havet og skoven. Et levende pulserende bymiljø og den smukkeste natur beliggende helt tæt på hinanden. Aarhus er en rummelig by med plads til at udfolde sig, uanset om man er ung, gammel eller børnefamilie, studerende, kunstner, etableret erhvervsvirksomhed eller iværksætter. Man kan føle sig hjemme i Aarhus.*

Aarhus er "Smilets By" - uhøjtidelig og tilbagelænet, ung, optimistisk, ambitiøs og summende af liv"

Fortællingen om Aarhus omfatter også visionen for Aarhus, som fremgår til højre og du kan læse visionen og hele fortællingen om Aarhus her: [Fortællingen om Aarhus](#)

Visionen:

"Aarhus – en god by for alle"

- Aarhus - en by med plads til alle og brug for alle
- Aarhus - en by i bevægelse
- Aarhus - en by med handlekraft og fællesskab

Aarhusmålene

Aarhusmålene 2018-2021 er samlet under overskriften - "Aarhus - en god by for alle", og består af følgende fem mål:

Visionen og målene er på den måde pejlemærker for udviklingen af Aarhus. Vi har også sat ord på de værdier, som vi prioriterer højest i Aarhus Kommune.

Værdierne er overordnede og udtrykker det, Aarhus Kommune gerne vil stå for og kendes på i vores kontakt med borgere, virksomheder og andre interne og eksterne samarbejdspartnere. På denne måde udgør værdierne leveregler for alle medarbejdere i Aarhus Kommune.

Til Aarhusmålene er knyttet en række indikatorer. Status på disse kan findes i "Aarhus i tal" på kommunens hjemmeside: [Aarhus i tal](#).

Byrådet har desuden vedtaget en række mål på de enkelte afdelingers områder - de såkaldte budgetmål – som kan ses i de næste afsnit.

FN's verdensmål

FN's Mål for Bæredygtig Udvikling blev vedtaget af verdens stats- og regeringsledere på FN-topmødet i New York den 25. september 2015 og trådte i kraft den 1. januar 2016.

Verdensmålene udgør 17 konkrete mål og 169 delmål med tilhørende indikatorer. De forpligter alle FN's 193 medlemslande til helt at afskaffe fattigdom og sult i verden, reducere uligheder, sikre god uddannelse og bedre sundhed til alle, anstændige jobs, klima og mere bæredygtig økonomisk vækst. De fokuserer ligeledes på at fremme fred og sikkerhed og stærke institutioner, og på at styrke internationale partnerskaber.

Disse mål kan og vil Aarhus Kommune bidrage til, og der kan etableres en ret direkte kobling mellem Aarhusmålene og de fleste af verdensmålene. Det samme gælder målene på niveauerne under Aarhusmålene, herunder budgetmålene for de enkelte områder.

Nedenfor en illustration af sammenhængen mellem Aarhusmålene og verdensmålene.

Kommunens samlede økonomi

Med udgangspunkt i de ydre påvirkninger samt de overordnede mål for Aarhus Kommune beskrives økonomien i budgetforslaget i det følgende afsnit.

Hovedpunkter i budget 2021

Hele verden er påvirket af corona-pandemien, og Aarhus har også mærket konsekvenserne af krisen. Der har været behov for tiltag til at inddæmme smitten, og det har påvirket økonomien for mange virksomheder og borgere.

Det har også sat sig spor i den kommunale økonomi. For at komme videre på den anden side af coronakrisen er der behov for kommunale investeringer. Der er ikke mindst brug for at kommunen og erhvervslivet styrker beskæftigelsen efter coronakrisen. Der er også brug for investeringer i kommunale tiltag, der kan være med til at afbøde virkningerne for borgere, der i særlig grad har mærket konsekvenserne af coronakrisen.

Budget 2021 er præget af denne helt særlige situation, der også forventes at ville præge det eller de kommende år.

Aarhus er fortsat i rivende udvikling, og mange ønsker at bosætte sig i kommunen. I budget 2021 er der sikret finansiering til det stigende behov, der følger med væksten i befolkningen.

Igennem 2020 viste en række eksempler, at der var brug for at gøre en bedre indsats for de svageste borgere i kommunen, både de ældste og de mest socialt udsatte. Derfor har Byrådet besluttet at gennemføre en mindre skattestigning svarende til det tab, som kommunen har haft på udligningsreformen. Det betyder, at kommuneskatten stiger med 0,11 %-point i 2021 og yderligere 0,01 %-point i 2022. Skattestigningen betyder, at den gennemsnitlige aarhusianer skal bidrage med under 20 kroner om måneden. Byrådet har lagt afgørende vægt på, at skattestigningen går direkte til øget velfærd, og bidraget vil gøre en vigtig forskel for de svageste borgere i kommunen. Skattestigningen medfører en merindtægt på ca. 76 mio. kr. årligt i budgetperioden. Dette beløb – samt langt mere og i alt over 120 mio. kr. årligt prioriteres til ældreplejen og socialområdet.

På børne og ungeområdet er der bl.a. afsat penge til en fremrykning af minimumsnormeringer, ligesom der reserveres penge til folkeskolen. På beskæftigelsesområdet investeres der i en ekstra jobindsats, der skal få flere i job ovenpå coronakrisen.

I budgetforliget er der afsat 120 mio. kr. til en erhvervspakke, der skal være med til at hjælpe det aarhusianske erhvervsliv igennem coronakrisen på en grøn og bæredygtig måde.

Et vigtigt element i budget 2021 er en markant indsats for grøn omstilling af Aarhus Kommune. Bindende klimamål sætter retningen for det videre arbejde frem mod 2030, hvor Aarhus Kommune skal være CO₂-neutral.

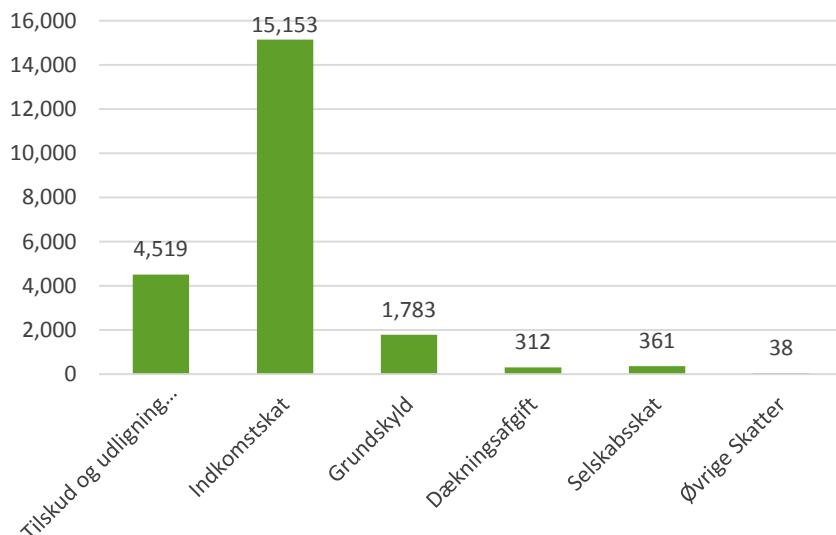
Forliget rummer også en 10-årig investeringsplan på knap otte milliarder kroner til blandt andet flere nye skoler, daginstitutioner, infrastruktur, plejeboliger, boliger til de socialt udsatte, fritidsfaciliteter, et nyt fodboldstadion, infrastruktur, letbanens etape 2 og kollektive trafik i det hele taget.

Budgettets indtægter

Budget 2021 er udarbejdet med udgangspunkt i statsgaranti af skattene og generelle tilskud i 2021.

De samlede indtægter i Aarhus Kommune forventes at være på 22,2 mia. kr. i 2021. Fordelingen af indtægterne fremgår af figur nedenfor:

Fordeling af de budgetterede indtægter i 2021, i alt 22.182 mio. kr.

Ud over disse er der indtægter fra brugerfinansiering, statsrefusion, anlæg og renter på ca. 4,2 mia. kr.

Skatteindtægter

Det fremgår af figuren, at langt den overvejende del af kommunes indtægter kommer fra indkomstskat samt tilskud og udligning, som tilsammen udgør ca. 19,7 mia. kr. i 2021. Hertil kommer grundskyld, dækningsafgift, selskabsskat og øvrige skatter i form af dødsboskat og forskerskat, som i alt udgør ca. 2,5 mia. kr.

På grund af forværringerne i budgetforudsætningerne samt behovet for at løfte især ældre- og socialområdet, er det forudsat at indkomstskatteprocenten øges med 0,11 i 2021 og yderligere 0,01 i 2022, svarende til det udmeldte tab på udligningsreformen. Der er i reformen givet adgang til, at kommuner med tab kan hæve skatteprocenten.

Indkomstskatten hæves dermed fra 24,40 til 24,51 % i 2021 og i 2022 hæves indkomstskatten yderligere til 24,52. Ændringen i 2022 vedtages dog først i næste års budget. Samtidig forventes skatteprovenuet i Aarhus at vokse relativt mere end i resten af landet. Det skyldes, at der i alle år frem til 2024 forventes en mervækst i udskrivningsgrundlaget for indkomstskat i Aarhus i forhold til landsplan som følge af, at befolkningen vokser mere i Aarhus end på landsplan.

Skattesatsen for grundskyld fastholdes på 24,58 ‰ og for dækningsafgift af erhversejendomme på 5,00 ‰.

Tilskud og udligning

Tilskud og udligning er budgetteret med udgangspunkt i KL's skatte- og tilskudsmodel. Det fremgår heraf, at Aarhus Kommune modtager i alt ca. 4,5 mia. kr. i 2021 fra staten og kommunale udligningsordninger.

Indtægterne fra tilskud og udligning er i 2021 især præget af to ting. For det første udligningsreformen, der blev vedtaget i Folketinget i juni 2020, og som bl.a. indebærer en afskaffelse af beskæftigelsestilskuddet og indførelsen af

et énstrengt udligningssystem, hvor der gælder samme regler for alle landets kommuner. Ifølge Social- og Indenrigsministeriets beregninger giver reformen Aarhus Kommune et tab på 78 mio. kr. årligt. Hertil kommer dog et tab på refusionsomlægningen på særligt dyre enkeltsager samt en generel opdatering af kriterierne i udligningssystemet. For det andet påvirkes indtægterne fra tilskud og udligning af corona-pandemien, idet kommunerne får flere penge fra staten via bloktilskuddet som følge af både lavere skatter og højere overførselsindkomster.

Statsgaranti

Hvert år giver staten de enkelte kommuner mulighed for at modtage en garanti for, hvor mange indtægter kommunen vil få det følgende år. Garantien dækker skatter og generelle tilskud fra staten. Denne statsgaranti betyder, at et eventuelt fald i disse indtægter dækkes af staten.

Kommunen kan fravælge statsgarantien og i stedet vælge at selvbudgettere. Kommunen vil så kunne beholde eventuelle merindtægter, der ligger ud over det, staten har garanteret. Omvendt er risikoen ved at vælge selvbudgettering, at eventuelle lavere indtægter skal finansieres af kommunen.

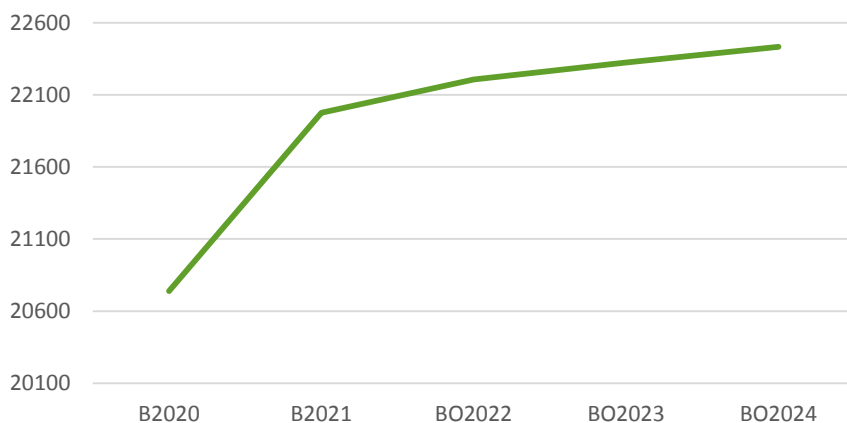
Aarhus Byråd har valgt statsgaranti for skat og generelle tilskud i 2021. Det samme har alle landets øvrige kommuner.

Budgettets udgifter

Drift

I budgetforslaget er de skattefinansierede driftsudgifter budgetteret til at blive ca. 22 mia. kr. i 2021.

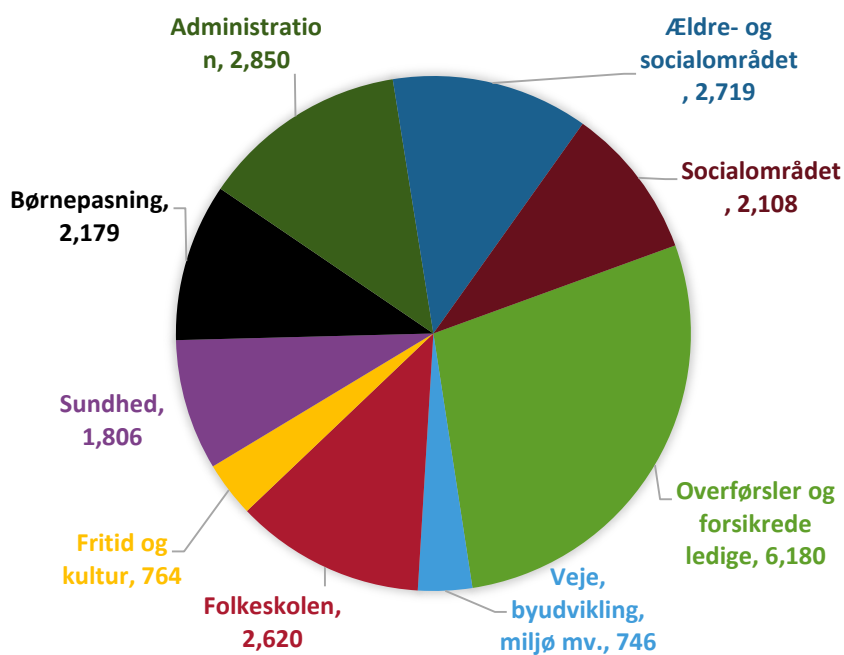
Driftsudgifter i budget 2021 (mio. kr., 2021-priser)

I 2022 forventes udgifterne at stige med 231 mio. kr. I 2023 og 2024 stiger udgifterne med yderligere 117 mio. kr. og 110 mio. kr. i forhold til året før. En af de væsentligste årsager til stigningen i udgifterne er, at budgetmodellerne tilfører flere penge til de store serviceområder i takt med, at den aarhusianske befolkning vokser. Fra år til år indebærer budgetmodellerne i perioden 2021-2024 en stigning på ca. 105 mio. kr.

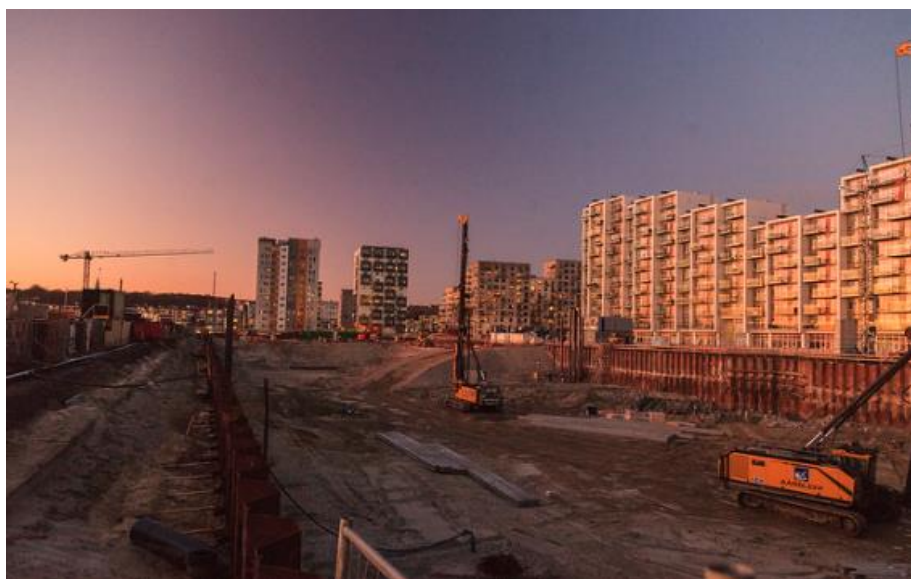
Fordeling af Aarhus Kommunes driftsudgifter i B2021 på 21.972 mio. kr.

Ud af de samlede udgifter på 22 mia. kr. udgør serviceudgifterne ca. 67% af de samlede driftsudgifter, mens forsørgelsesudgifter m.v. udgør de resterende ca. 33 %. De største serviceområder er folkeskoleområdet, ældreområdet, socialområdet samt børnepasning, som udgør stort set samme andel af de samlede skattefinansierede nettodriftsudgifter.

Anlæg

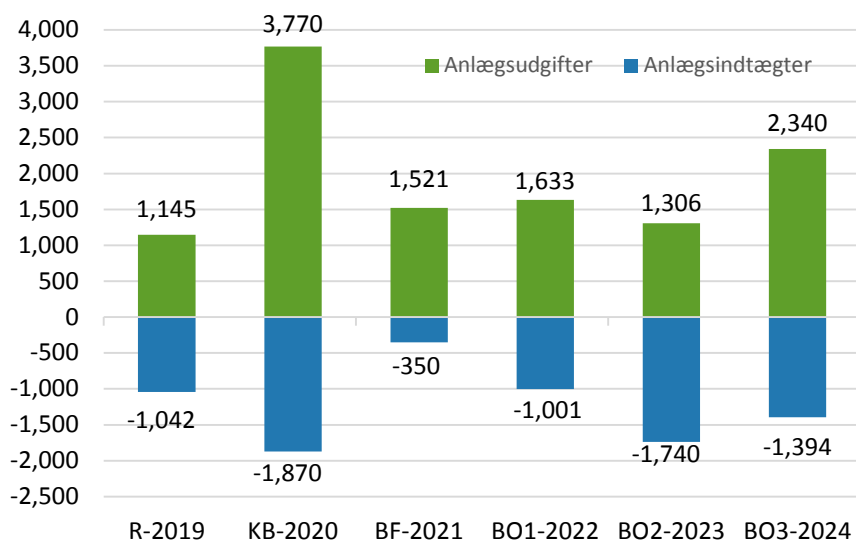
Der er budgetteret med nettoanlægsudgifter på 665 mio. kr. i årligt gennemsnit i budgetperioden 2019 til 2024. Bruttoudgifterne udgør i gennemsnit 1,8 mia. kr. over årene, men der er også bruttoindtægter på gennemsnitligt 1,1 mia. kr. Der er således et højt anlægsniveau i budgetperioden.

Anlægsudgifter og indtægter i perioden 2019-2024

Blandt de væsentligste anlægsprojekter i perioden er de større byudviklingsprojekter (de bynære havnearealer, Godsbanen, Lisbjerg, Sydhavns kvarteret, Tage-Hansensgade/Amtssygehuset) projekter under MOVE, Beder-Beringvejen, Viborgvej, aftalen om de udsatte boligområder, dagtilbuds- samt skoleudbygning, energirenoveringer samt vedligeholdelse og genopretning af kommunale bygninger og veje. Hertil kommer en lang række mindre projekter.

Anlægsindtægterne i perioden omfatter bl.a. jordsalgindtægter fra de fem større byudviklingsprojekter. Herudover er der indtægter fra andet jordsalg.

Anlægsudgifter og -indtægter i budget 2021 (mio. kr.)

Børn og Unge

Den overordnede politiske vision for Børn og Unge er fastlagt i børne- og ungepolitikken, som det samlede daværende byråd vedtog i 2015. Børne- og ungepolitikken udgør grundlaget for arbejdet med alle børn og unge 0-18 år, – lige fra det første møde med sundhedsplejersken, over barnets daginstitution-, skole- og fritidsliv og til vejen ind i en ungdomsuddannelse.

Med budgettets effektmål omsætter byrådet denne vision i en mere konkret retning og et politisk fastsat ambitionsniveau for Børn og Unge under ét. De overordnede effektmål er:

Læring og udvikling: Alle børn og unge udvikler og udfolder deres potentialer optimalt. De er aktive i egen læring, er motiverede, ihærdige og vedholdende, og har de faglige, personlige, sociale og kulturelle kompetencer, der skal til, for at ruste dem til deres videre uddannelses-/dannelsesforløb.

Fællesskaber: Alle børn og unge er en aktiv og værdsat del af et forpligtende fællesskab. De respekterer deres medmennesker og begår sig i forskellighed og mangfoldighed. De deltager aktivt i samfundet som demokratiske medborgere og er bevidste om deres medansvar for det samfund, de lever i.

Sundhed og trivsel: Alle børn og unge har en god og sund opvækst. De trives, er glade og robuste, og de har selvværd og mod på tilværelsen. De er aktive i forhold til egen livskvalitet og er i stand til at træffe reflekterede og kloge valg.

Derudover har byrådet i 2016 besluttet, at Børn og Unge skulle omsætte børne- og ungepolitikens vision og de overordnede effektmål i nye strategier, som understøtter Børn og Unges arbejde med at realisere målene. Under overskrifterne 'Samskabelse', 'Vidensbaseret praksis', 'Tidlige, rettidige indsatser og forebyggelse', 'Helhedssyn' samt 'Attraktive og bæredygtige arbejdspladser' skærper de nye strategier rammen for arbejdet med alle børn og unge, og fastholder vigtigheden af at arbejde med de bagvedliggende forhold fremfor at fokusere på synlig risikoadfærd.

Vision, effektmål og strategier angiver således den fælles retning for hele organisationen, samt rammerne for det lokale råderum – og inden for dette råderum er selve tilrettelæggelsen af det daglige pædagogiske arbejde lagt i hænderne på de enkelte dagtilbud, skoler, fritids- og ungdomstilbud.

Årsberetningen for 2019 viser, at det går godt for langt de fleste børn og unge i Aarhus Kommune, og at Børn og Unges indsatser virker for de fleste.

86 pct. af de mindste børn har et aldersvarende dansk sprog ved 3 år, 85 pct. af de unge forventes at gennemføre en ungdomsuddannelse som 25-årig, 94 pct. af eleverne føler sig ikke ensomme, det gennemsnitlige elevfravær fra skolen er under 6 pct., og 85 pct. af eleverne er normalvægtige.

Der er dog fortsat en velkendt udfordring i forhold til at mindske betydningen af børnene og de unges sociale baggrund. På tværs af 0-18-årsområdet er der forskellige mindre grupper af børn og unge, som oplever udfordringer i forhold til deres faglige udvikling, trivsel og deltagelse i fællesskaber. Når vi ser på udsatte børn og unge og børn og unge med særlige behov, så er der færre, der har et aldersvarende sprog ved 3 år, færre der kommer i gang med en ungdomsuddannelse efter folkeskolen, flere der oplever ikke at have en eller flere gode venner i skolen, flere der har et højt fravær fra skolen, og flere der er overvægtige.

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os på <https://www.aarhus.dk/om-kommunen/boern-og-unge/#1>
- Der er 10.000 fuldtidsansatte i Børn og Unge.

Særlige indsatsområder

Som supplement til de overordnede politiske effektmål vil Børn og Unge i det kommende år arbejde særligt fokuseret med nedenstående fire særlige indsatsområder.

Væksten i børn i specialundervisning / udvikling af mellemformer

I disse år oplever Aarhus Kommune, at der er et stigende antal børn og unge med særlige behov. Dette medfører også at antallet af børn og unge i specialpædagogiske undervisningstilbud er stigende, og at flere børn og unge derfor ikke er en del af fællesskaberne på den lokale folkeskole. På den baggrund besluttede Byrådet i budget 2020, at folkeskolerne skal arbejde med nye former for specialundervisning, som er mellemformer mellem almenundervisning og specialundervisning. I budgettet for 2020 blev der afsat 21 mio. kr. årligt til folkeskolerne til udvikling og drift af mellemformer mellem almen- og specialundervisning og til drift af specialundervisning på skolerne.

Mellemformer skal forstås som initiativer og undervisningsformer, der øger skolernes inklusionskraft, og bidrager til at flest mulige børn og unge kan gå i, udvikle sig og trives i den lokale folkeskole. Mellemformer skal fusionere kompetencer (og gerne ressourcer) fra almen- og specialområdet, så flere børn imødekommes på deres behov, samtidig med at børnene forbliver i eller kommer tilbage til det almene børnefællesskab i deres klasse. Med mellemformer skabes der rammer, der er tydelige, overskuelige, strukturerede, tryghedsskabende og ikke mindst rolige og positive. Sådanne rammer skal på forkant tilgodesee alle børns behov, så behovet for at segregere enkeltbørn så vidt muligt fjernes. Dette arbejde med stærke og mangfoldige børnefællesskaber er afhængigt af, at alle niveauerne i organisationen arbejder sammen om det fælles værdisæt og at den pædagogiske tilgang ikke blot er til stede i enkelte særlige initiativer, men spredes til hele skolen og på alle niveauer.

Alle skoler skal i løbet af de kommende tre år i gang med en proces om at udvikle eller videreudvikle sådanne initiativer, som er tilpasset deres lokale kontekst og elevsammensætning.

Det fortsatte arbejde med Stærkere læringsfællesskaber

Stærkere Læringsfællesskaber er en kulturudviklingsproces, som skal realisere børne- og ungepolitikens visioner. Målet med de stærkere læringsfællesskaber er at løfte børns og unges trivsel, læring og udvikling og skabe en samarbejdskultur i organisationen, der styrker den professionelle dømmekraft.

Stærkere Læringsfællesskaber blev søsat i foråret 2019 for mere end 1300 ledere og medarbejdere (ressourcepersoner og faglige fyrtårne). Efter sommerferien blev alle medarbejdere i Børn og Unge introduceret til indsatsen og er begyndt at tage de første skridt i at omsætte stærkere læringsfællesskaber til et styrket samarbejde og en forbedret professionel praksis.

Der er allerede nu tegn på, at indsatsen er begyndt at flytte organisationen, ikke mindst samarbejds-kulturen og det læringsmiljø, vi tilbyder børnene og de unge.

En kulturudviklingsproces tager tid og forudsætter et vedvarende ledelsesmæssigt fokus og opbakning. Indsatsen fortsætter de kommende år med læringsdage, lokale workshops samt afprøvning og forbedring af praksis.

Elevfravær

Elevfravær er valgt som et af fire særlige indsatsområder. Til trods for at regnskabstallet ligger under den ønskede tærskelværdi, og til trods for at Aarhus Kommune har et lavere elevfravær, når man sammenligner landets fire største kommuner, så ønsker Børn og Unge at gøre mere for at sikre, at byens børn og unge har de bedste forudsætninger for deres videre færd i livet.

Kvalitetsrapporten 2020 tydeliggør, at konsekvenserne af børnenes og de unges fravær rækker ud over folkeskolen og afgangseksamen. Analyser af de unges videre uddannelsesforløb viser, at unge med opmærksomhedskrævende fravær i folkeskolen er overrepræsenteret i gruppen af elever, der afbryder en ungdomsuddannelse. Kvalitetsrapporten 2020 redegør ligeledes for, at skolefravær på kort sigt kan føre til dårligere skolepræstationer end forventet, færre oplevelser af mestring, stress, social isolation og spændinger og konflikter i familien. På lang sigt kan det føre til frafald på ungdomsuddannelser, manglende uddannelse, problemer med at få arbejde, økonomiske problemer, angst og depression. Derfor igangsætter Børn og Unge og Sociale Forhold og Beskæftigelse et fælles udviklingsarbejde i tre spor:

- Et ledelses- og kulturspor med en tydelig og fælles værdimæssig ramme.
- En øget systematik i fraværsopfølgningen.
- En styrkelse af den centrale understøttelse af skolerne og familierne

Byrådet behandler indstillingen i juni 2020.

Fokus på danskundskaber

Andelen af børn med dansk som andetsprog med et sprogstøttebehov er stort set uændret, selvom der i både dagtilbud og skoler arbejdes med børnenes sprogudvikling. Et alderssvarende dansk sprog er en vigtig forudsætning for at kunne indgå i både sociale og faglige sammenhænge, og for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse. Der er brug for en forstærket og øget systematisk indsats i forhold til at følge op på elevernes dansksproglige progression, så børn med dansk som andetsprog får de samme forudsætninger for at lære, udvikle sig og trives.

MÅL

	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021
Effekt mål: Læring og udvikling				
Indikator: Mindst 85 % af de 3-årige børn skal have et alderssvarende sprog ¹⁾	-	 85,8 %	≥ 85 %	≥ 85 %
Indikator: Mindst 85 % af de 25-årige skal have gennemført en ungdomsuddannelse ²⁾	84,9 %	 85,2 %	≥ 85 % i 2025 (≥ 90 % i 2030)	≥ 85 % i 2025 (≥ 90 % i 2030)
Effekt mål: Fællesskaber				
Indikator: Højst 5 % af eleverne må opleve ensomhed (alle elever i 4.-9. klasse under ét)	4,9 %	 5,9 %	≤ 5 %	≤ 5 %
Effekt mål: Sundhed og trivsel				
Indikator: Elevernes samlede gennemsnitlige fravær skal være under 6 % (alle elever i 0.-10. klasse under ét)	5,6 %	 5,6 %	< 6 %	< 6 %
Indikator: Højst 15 % af eleverne må være overvægtige (alle elever i 0., 6. og 9. klasse under ét)	15,3 %	 14,9 %	≤ 15 %	≤ 15 %

Note 1: Der er ingen historiske tal pga. overgang til nyt sprogvurderingsmateriale.

Note 2: Opgørelsen viser andelen af de unge, som gik i 9. klasse i 2016, der forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse, inden de bliver 25 år, dvs. 8 år efter 9. klasse.

YDELSER

Børn og Unge har ansvaret for hovedparten af de kommunale tilbud til de 0-18-årige, herunder ansvar for følgende ydelser:

- Dagtilbud, herunder dagplejen
- Folkeskoler, herunder skolefritidsordninger
- Fritids- og ungdomstilbud
- Børnesundhed, herunder Sundhedsplejen og Tandplejen
- Vidtgående specialundervisning til børn, specialskoler, sprogstøtte samt specialpædagogisk bistand

6-by nøgletal

[Skoler: 6-by nøgletal 2019 side 21](#)

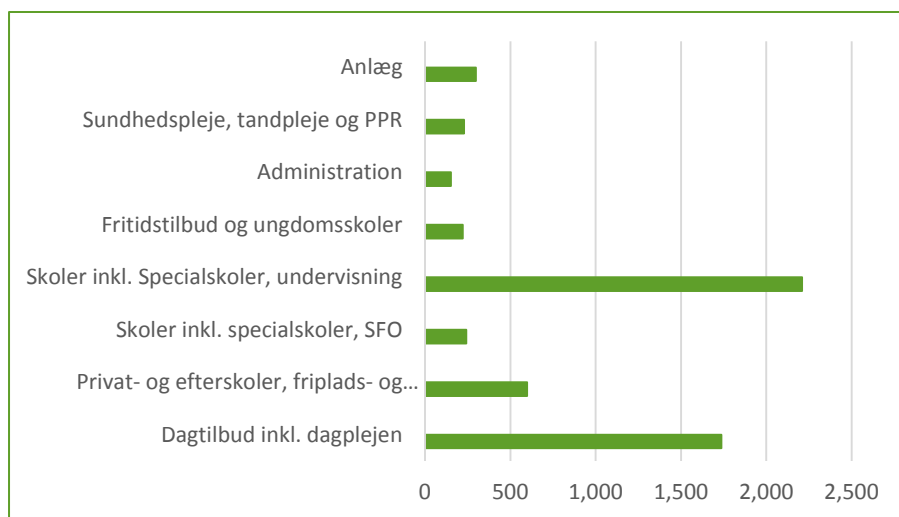
[Dagpasning: 6-by nøgletal 2019 side 35](#)

RESSOURCER

Det samlede bruttobudget for Børn og Unge er på ca. 6,8 mia. kr. i 2021. Indtægterne udgør ca. 1,1 mia. kr. og består primært af forældrebetalingen for dagtilbud og SFO. Det egentlige kommunale budget på Børn og Unges område udgør dermed ca. 5,7 mia. kr. Størstedelen af budgettet anvendes til service på de borgernære områder såsom børnepasning, folkeskole og fritidsområdet i et 0-18 års perspektiv. Kun en mindre del af det samlede budget (ca. 0,3 mia. kr.) vil blive brugt til anlægsinvesteringer i f.eks. nye dagtilbudsafdelinger, ny tandklinik og udvidelser af skoler samt moderniseringer af skoler og dagtilbud m.v.

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne vil blive brugt på de enkelte områder i afdelingen:

Budget 2021 på 5.685 mio. kr.

Udviklingen i budgettet

Aarhus er en by i vækst i disse år, hvilket afspejles i Børn og Unges budget, der vokser i budgetperioden via budgetmodellerne. Midler fra budgetmodellerne justerer Børn og Unges budget på baggrund af demografiudviklingen og har til formål at sikre, at serviceniveauet kan fastholdes (med forudsatte stordriftsfordele i modellerne) samtidig med, at der indskrives flere i Børn og Unges tilbud.

Der er således en stigende profil i budgetperioden, men den forventede stigning i børnetallet er lavere end forudsat sidste år, hvorfor Børn og Unge's budget i 2021 er lavere end i 2020 og først er på niveau med budget 2020 sidst i budgetperioden. Denne udvikling hænger også sammen med aftrapning af kompensation for barselsudligningen, der fuldt indfaset i 2022 reducerer Børn og Unge's ramme med i alt ca. 70 mio. kr. Med den økonomiske politik indføres finansieringsbidraget svarende til nye reduktioner hvert år på ca. 35 mio. kr., der dog er udskudt til 2022 som følge af Coronakrisen.

Børn og Unge's regnskab og budget for 2019 til 2024

Mio. kr. i 2021-priser	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Overslag 2022	Overslag 2023	Overslag 2024
Nettodriftsudgifter	5.355	5.480	5.387	5.455	5.482	5.500
Nettoanlægsudgifter	214	351	384	102	46	24

Børn og Unge har i de tidligere år haft et meget højt aktivitetsniveau med årlige anlægsudgifter på omkring 300 mio. kr., og indtægter i 2019 på 81 mio. kr.

I 2020 forventes anlægsudgifterne at blive højere som følge af fremrykkede og nye investeringer i skoler og dagtilbud for at understøtte et coronaramt erhvervsliv. I de kommende år kommer Børn og Unge til at have en fortsat høj anlægsaktivitet, når der skal bygges skoler i Gellerup og i Nye. Det høje anlægsaktivitetsniveau er ikke afspejlet fuldt ud i tabellen, da der ikke er medtalt budgetter på anlægsreserven til udbygning af skoler og dagtilbud samt anlægsbudget til skolen i Nye, der endnu ikke er udmøntet til Børn og Unge.

For at sikre overholdelse af pasningsgarantien og lokale skoler til alle i en by i vækst, vil der fortsat være anlægsprojekter, som bygger nye dagtilbud og RULL-moderniserer og udbygger skoler.

Sociale Forhold og Beskæftigelse

Visionen for Aarhus er, at Aarhus skal være en god by for alle. Også for de børn, unge og voksne, der har brug for støtte og hjælp til at komme videre i livet. Derfor understøtter Sociale Forhold og Beskæftigelse, at flere aarhusianere mestrer deres eget liv, tager aktiv del i samfundet og bliver selvforsørgende. For langt de fleste går det gode liv gennem uddannelse og job.

Nogle borgere har brug for hjælp fra Sociale Forhold og Beskæftigelse på grund af handicap, familieproblemer, psykisk sygdom, misbrugsproblemer, hjemløshed eller andre sociale udfordringer. Andre har blot brug for støtte til at komme i job eller uddannelse. Dermed bidrager vi til, at virksomhederne får den arbejdskraft, som de har brug for. Tilgangen til borgerne er, at de på trods af sociale og beskæftigelsesmæssige udfordringer er eksperter i eget liv, der selv kan og vil tage ansvar.

Budgetmål med fokus på effekten for borgerne

Med budgetmålene omsættes den overordnede vision og Aarhusmålene i en mere konkret politisk retning for indsatserne i Sociale Forhold og Beskæftigelse. Under overskrifterne 'læring, uddannelse og selvforsørgelse', 'netværk og medborgerskab' og 'personlig udvikling' sætter målene dels fokus på, at borgerne kommer i uddannelse og job, og dels progression blandt borgere med sociale udfordringer. Målene skal understøtte en helhedstækning for den enkelte borger og går på tværs af målgrupperne i Sociale Forhold og Beskæftigelse.

Læring, uddannelse og selvforsørgelse: Hensigten er, at alle aarhusianere udnytter deres evner, så de kommer så tæt som muligt på selvforsørgelse gennem læring, uddannelse og beskæftigelse. Derfor er målet, at alle unge skal have uddannelse og job. Det bliver fulgt gennem indikatoren om, at alle unge 15 måneder efter afslutning af grundskolen skal være kommet i gang med uddannelse eller tilsvarende aktivitet. Samtidig skal flere borgere med ikke-vestlig baggrund og flere akademikere i arbejde, da begge disse grupper er overrepræsenteret blandt borgere med offentlig forsørgelse.

Ligeledes skal de sociale indsatser understøtte læring, skolegang og en tættere tilknytning til arbejdsmarkedet. Børn og unge med en social sag har nemlig betydelig lavere trivsel, læring og deltagelse i fællesskaber end alle andre børn i Aarhus Kommune. Derfor vil der i 2021 fortsat være fokus på at styrke den tidlige indsats og gennemførelse af skolegang og videre uddannelse i tæt samarbejde med Børn og Unge. Samtidig føler mange voksne med handicap eller psykisk sygdom sig udfordret i forhold til uddannelse og arbejde. Derfor vil Sociale Forhold og Beskæftigelse i endnu højere grad fremadrettet have fokus på, at hjælp til at klare uddannelse og job er en virkningsfuld social indsats. Dette følges gennem indikatoren om, at flere børn og voksne på socialområdet skal nå deres individuelle mål i forhold til læring og selvforsørgelse eller opnå fremgang.

Netværk og medborgerskab: Hensigten er, at alle borgere så vidt muligt bidrager aktivt til sociale fællesskaber og tager ansvar for hinanden. Flere børn, unge og voksne med sociale udfordringer skal forankres i lokalmiljøet, i almindelige skole- og fritidstilbud, arbejdspladser og andre sociale fællesskaber. Der er fokus på at afhjælpe ensomhed og opbygge gode relationer. Dette følges gennem indikatoren om, at flere børn og voksne på

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os på www.aarhus.dk/msb
- Der er 4.320 fuldtidsansatte i Sociale Forhold og Beskæftigelse.

socialområdet skal nå deres individuelle mål i forhold til netværk og medborgerskab eller opnå fremgang.

Personlig udvikling: Hensigten er, at alle borgere kan udvikle sig, så de så vidt muligt kan mestre eget liv ud fra deres egne drømme og ressourcer. Flere skal trives og have god livskvalitet trods deres udfordringer. For børn og unge er en tidlig indsats afgørende for deres senere udvikling og mod på tilværelsen. Også voksne borgere har brug for hjælp fra kommunen til at styrke deres selvhjulpethed, livsmestring og recovery. Dette følges gennem indikatoren om, at flere børn og voksne på socialområdet skal nå deres individuelle mål i forhold til personlig udvikling eller opnå fremgang.

MÅL

	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021
Flere unge skal i uddannelse og job				
- Alle unge skal være i gang med en uddannelse eller uddannelsesrettet aktivitet 15 mdr. efter afgang fra grundskolen (ændret)	98%	☹️ 99%	100%	99%
Flere borgere med ikke-vestlig baggrund skal i job				
- Andelen af borgere med ikke-vestlig baggrund, som er på offentlig forsørgelse, skal falde med 5% ift. 2019	35,4%	😊 32,4%	33,6%	30,8%
Flere ledige akademikere skal i job*				
- Ud af de akademikere, der er ledige 1. juli 2020, skal mindst 75% være selvforsørgende efter et år			75%	75%
Læring og selvforsørgelse				
- Andel børn og voksne på socialområdet, der når deres mål / har fremgang, skal stige**	59%	52%	> R2019	> R2020
Netværk og medborgerskab				
- Andel børn og voksne på socialområdet, der når deres mål / har fremgang, skal stige**	56%	44%	> R2019	> R2020
Personlig udvikling				
- Andel børn og voksne på socialområdet, der når deres mål / har fremgang, skal stige**	53%	49%	> R2019	> R2020

Note: *Målet om flere akademikere i job er nyt fra budget 2020, og der er derfor ikke regnskabstal fra tidligere på det. Seneste opgørelse over akademikerledige pr. 1. juli 2018 viser, at efter 52 uger var 71,5% ude af ledighed.

** På socialområdet samarbejder borgere og medarbejdere om borgernes egne mål i vedkommendes handleplan. Herefter samles resultaterne til overordnede resultater for, hvor stor andel der når deres personlige mål eller har fremgang. Da målene er forholdsvis nye, var der ikke fastsat succeskriterier for 2019, hvorfor der ikke er angivet nogen smileyer ud for resultaterne i 2018 og 2019. Regnskab 2018 dækkede primært børn og unge med sociale foranstaltninger og kun ganske få voksne med handicap. Regnskab 2019 omfattede børn og unge, men stadig flere voksne med handicap og voksne med psykisk sygdom indgik i opgørelserne. I 2020 og 2021 vil stadig flere voksne indgå i data.

YDELSER

Sociale Forhold og Beskæftigelses ydelser fordeler sig på en række hovedområder:

- Formidling af job til ledige borgere
- Afklaring af arbejdsevne, vejledning og opkvalificering samt formidling af virksomhedspraktik, løntilskud og job på særlige vilkår
- Udbetaling af forsørgelsesydelse til borgere og refusion til virksomheder
- Forebyggende tilbud og døgntilbud til børn, unge og familier med sociale udfordringer eller handicap
- Aktivitetstilbud, undervisningstilbud, bostøtte og botilbud til voksne med handicap, psykisk sygdom og udsathed
- Opsøgende arbejde, væresteder, tilpassede boligtyper og forsorgshjem til hjemløse borgere
- Rusmiddelbehandling til borgere med alkohol- og stofmisbrug.

Indsatserne tilrettelægges i samarbejde med borgerne, deres netværk, frivillige foreninger og virksomhederne.

6-by nøgletal

På Sociale Forhold og Beskæftigelses område opgøres årligt sammenlignelige nøgletal for 6-byerne. De kan findes her

[Socialområdet: 6-by Nøgletal 2019, side 44-53 og 64-73](#)

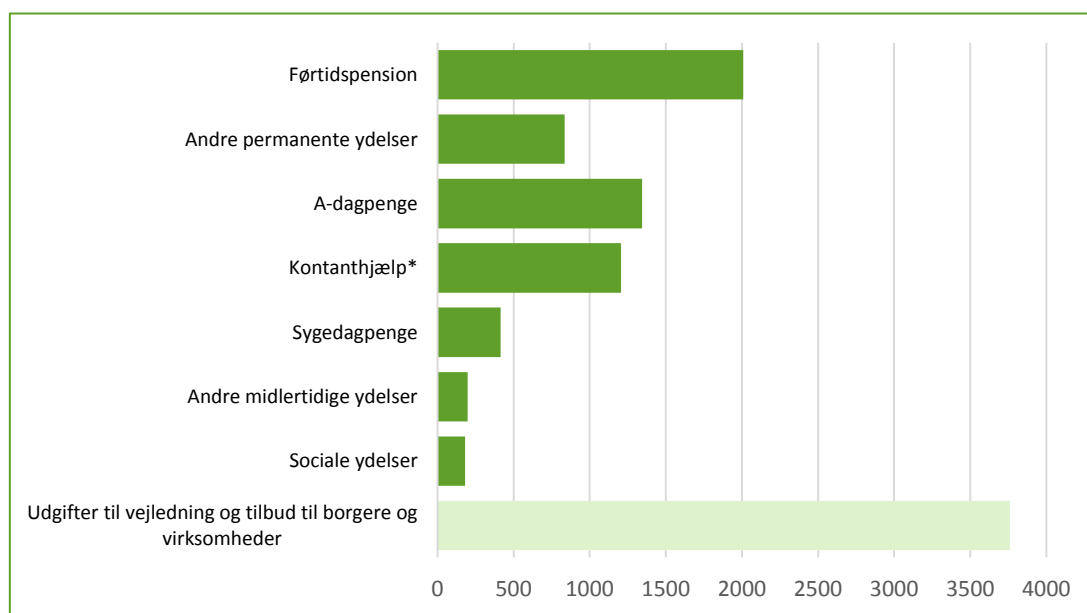
[Beskæftigelsesområdet: 6-by Nøgletal 2019, side 61-63](#)

RESSOURCER

Sociale Forhold og Beskæftigelse har et samlet bruttobudget på 10,5 mia. kr. i 2021. Nogle af pengene – 1,2 mia. kr. – kommer fra refusioner og andre indtægter, og derved udgør det egentlige kommunale budget på området ca. 9 mia. kr. Størstedelen, 5,6 mia. kr. vil blive brugt på forsørgelsesudgifter, ca. 3,7 mia. kr. vil blive brugt til indsatser og service til borgerne (driftsudgifter). Kun en mindre del af det samlede budget (ca. 42 mio. kr.) vil blive brugt til investeringer på anlægsområdet.

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne vil blive brugt på de enkelte områder i afdelingen:

Fordeling af nettodriftsudgifterne i 2021 på 9.249 mia. kr.

Note: De mørkegrønne søjler udgør de ikke-decentraliserede udgifter, mens den lysegrønne søjle indeholder de decentraliserede udgifter (sociale og beskæftigelsesrettede tilbud og indsatser til borgerne).

*Kontanthjælp omfatter også revalidering, forrevalidering, ressourceforløb, jobafklaringsforløb og uddannelseshjælp.

Udviklingen i budgettet

I Sociale Forhold og Beskæftigelse er det væsentligt at sondre mellem ikke-decentraliserede - og decentraliserede nettodriftsudgifter.

På de ikke-decentraliserede områder er afdelingens samlede driftsbudget stigende i budgetperioden. Det skyldes hovedsageligt corona-pandemien, som forventes at føre til en stigning i arbejdsløsheden. Dertil kommer refusionsreformen på beskæftigelsesområdet, som betyder, at kommunens medfinansiering på de fleste forsørgelsesudgifter er stigende.

På de decentraliserede områder medfører den aarhusianske befolkningsvækst en forventet budgetudvidelse grundet socialområdets demografimodel. Imidlertid modsvares denne udvidelse over årene omtrentligt af spare- og effektiviseringskrav, da budgetudvidelsen svarer til Sociale Forhold og Beskæftigelses' del af det årlige kommunale finansieringsbidrag fra 2022 og frem.

Sociale Forhold og Beskæftigelses regnskab og budget for 2019 til 2024

Mio. kr. i 2021-priser	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Overslag 2022	Overslag 2023	Overslag 2024
Nettodriftsudgifter	8.466	8.490	9.187	9.342	9.456	9.585
Nettoanlægsudgifter	73	36	37	14	26	0

Sundhed og Omsorg

SUNDHED OMSORG

Borgerne i Aarhus Kommune skal leve gode og værdige liv, præget af sundhed og trivsel, fællesskab og medborgerskab. Det gælder også de ældre, som skal opleve at have magten over eget liv og være så selvhjulpne som muligt.

Sundhed og Omsorgs mål og indsatser for at indfri disse ambitioner følger visionerne i 'Aarhus – en god by for alle' samt Aarhus Kommunes Sundhedspolitik, Værdighedspolitik og Medborgerskabspolitik. Samtidig tager mål og indsatser afsæt i afdelingens strategi – herunder især de borgervendte ledetråde 'Vi holder borgerne væk', 'Al magt til borgerne' og 'Vi er sammen med borgerne'.

Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering samt værdighed og medborgerskab tænkes således ind i alle de sammenhænge, hvor Sundhed og Omsorg er i kontakt med borgerne. Det gælder også i det tværmagistratslige og tværsektorielle samarbejde om at hæve den generelle sundhedstilstand blandt befolkningen i Aarhus Kommune.

Samtidig er en stadigt bedre og mere effektiv anvendelse af afdelingens ressourcer en forudsætning for at kunne imødekomme de aktuelle og kommende udfordringer på ældre- og sundhedsområdet, som følger af den demografiske udvikling, opbremsningen i sund aldring og udviklingen i det nære sundhedsvæsen. Derfor har Sundhed og Omsorg udvalgt seks prioriterede temaer og tre særlige udfordringer, som vies et ekstra fokus i 2020-2021.

I det følgende beskrives de tre budgetmål, der specifikt gælder for Sundhed og Omsorg, og deres sammenhæng til de overordnede Aarhusmål. Desuden beskrives Sundhed og Omsorgs væsentligste indsatser ift. disse mål kort:

Sundhed og trivsel - 'Hjælp mig, så jeg kan klare mig selv'

Sundhedspolitikens visioner og Aarhusmålet vedr. borgernes sundhed og trivsel er internt i Sundhed og Omsorg oversat til effektmålet 'Hjælp mig, så jeg kan klare mig selv' og ledetråden 'Vi holder borgerne væk'. Målet belyses for det første med andelen af borgere over 65 år, der kan klare sig uden hjælp fra kommunen. For det andet belyses det med udviklingen i det selvvurderede helbred blandt alle de borgere, Sundhed og Omsorg er i kontakt med.

Udviklingen i disse indikatorer viser et sammensat billede: På den ene side kan en stor del af de ældre fortsat klare sig *uden* hjælp.

På den anden side oplever de borgere, som *har* behov for hjælp, en negativ udvikling i selvvurderet helbred: Blandt borgere, der modtog hjemmepleje i 2019, havde kun 39 % et godt selvvurderet helbred. Det er færre end de 42 % i 2017 og 2018.

Disse modsatrettede bevægelser hænger forventeligt sammen med den generelle udvikling i demografi og sundhed i Aarhus Kommune: Der bliver relativt flere ældre og de lever i gennemsnit længere – også med kroniske sygdomme. Eller med andre ord: Antallet af leveår stiger, men stigningen i dårlige leveår er større end stigningen i gode leveår. Samtidig viser Aarhusmålene en betydelig ulighed i borgernes sundhed.

Samtidig forandrer den kommunale sundhedsopgave sig. Hospitalernes ændrede praksis med kortere indlæggelsestider og hurtigere udskrivning afstedkommer et pres på det nære sundhedsvæsen. Det afspejles bl.a. i en

ORGANISATION

- Du kan se Sundhed og Omsorgs organisationsdiagram og læse mere om os [her](#)
- Der er ca. 5.100 fuldtidsansatte i Sundhed og Omsorg.

presset økonomi i lokalområdernes sundhedsenheder samt i det forventede behov for korttidspladser. Styrkelsen af det nære sundhedsvæsen, samt generel sundhedsfremme og forebyggelse er derfor afgørende.

I arbejdet med at fremme borgernes sundhed og trivsel fordrer både 'Kommune forfra – Aarhus gentænker velfærden' og Sundhed og Omsorgs strategi, at borgerne og det omgivende samfund er aktive medspillere. Borgeroplæring, hjælpemidler, træning, rehabilitering, anvendelse af velfærdsteknologi, involvering af civilsamfund, frivillige og foreninger samt inddragelse af borgernes netværk er således helt afgørende for at sikre, at borgerne er så selvhjulpne som muligt – og at ressourcerne udnyttes optimalt.

Værdighed - 'Jeg bestemmer selv'

Værdighedspolitikens visioner hænger nært sammen med alle Sundhed og Omsorgs borgervendte ledetråde, og er bl.a. oversat til effektmålet 'Jeg bestemmer selv' og ledetråden 'Al magt til borgerne'. Det handler grundlæggende om, at borgerne skal have magten i eget liv, dvs. have indflydelse og træffe selvstændige valg. Samtidig er værdighed naturligvis også, at andre tager over, træffer valg og drager omsorg, hvis man ikke længere kan selv.

Målet belyses for det første med den samlede tilfredshed blandt borgere i hjemmeplejen og plejehjem, som har meget nær sammenhæng med borgernes oplevelse af samarbejdet med personalet. For det andet belyses det med et nyt spørgsmål i brugertilfredshedsundersøgelserne, som handler om borgernes oplevelse af 'al magt' og værdighed: 'I hvilken grad tager den hjælp du får, udgangspunkt i det, der er vigtigt for dig?'

Udviklingen i resultaterne viser, at der fortsat er særligt behov for at prioritere udvikling af hjemmeplejen og samarbejdet mellem hjemmepleje og sundhedsenheder. Indsatsen understøttes af de midler, byrådet har tildelt til arbejdet med 'kendt hjælper'. De igangværende tiltag vedr. implementering af omsorgsjournalen, rekruttering og fastholdelse af personale, forbedret planlægning, mindsket vikarforbrug, øget gensidigt kendskab mellem borger og medarbejder og bedre samarbejde med de pårørende har alt sammen til hensigt at styrke borgernes oplevelse af værdighed og selvbestemmelse.

Det samme gælder det pågående arbejde med bedre sektorovergange, sammenhængende borgerforløb og hjemliggørelse. Ad den vej forventes borgernes tilfredshed med hjemmeplejen at udvikle sig positivt.

Medborgerskab og fællesskab - 'Vi er sammen'

Medborgerskabspolitikens visioner og Aarhusmålet vedr. fællesskab og medborgerskab er internt i Sundhed og Omsorg oversat til effektmålet - og ledetråden 'Vi er sammen - med borgerne'. Målet belyses med andelen af borgere i hjemmepleje og plejehjem, som er ensomme/ufrivilligt alene.

Både i et 0-100 års perspektiv og specifikt blandt de ældre er der behov for et styrket fokus på netop ensomhed. Blandt borgerne i hjemmeplejen er der tale om en svag stigning i andelen af ensomme ældre over de seneste tre år – og generelt er ensomheden blandt borgere i hjemmepleje og plejehjem et stykke over de 8 % ensomme blandt alle aarhusianere under ét.

På plejehjemmene er pårørendeindsatser og oplevelsesmedarbejdere blandt de tiltag, der skal få plejehjemmene til at summe af liv. Folkebevægelsen mod ensomhed og Genlyd er søsat for at øge livsglæden og trivslen blandt alle borgerne i Aarhus – også de ældre. Derudover tilbyder lokalcentrene ved plejeboligerne en række borgerrettede aktiviteter, f.eks. sundhedsklinik, træningsfaciliteter til genoptræning og selvtræning, café og køkkenfaciliteter,

multirum og aktivitetslokaler og møde- og kontorfaciliteter. Det understøtter de ældres trivsel, fysiske aktivitet og selvhjulpenhed.

Særlige indsatsområder

Med henblik på at håndtere de væsentligste problemstillinger på sundheds- og ældreområderne vies følgende indsætter et særligt fokus i 2020-2021:

- Hjemmeplejen og sundhedsenhederne
- Træning og rehabilitering
- Det nære sundhedsvæsen
- Lighed i sundhed
- Pårørendekræfter
- Besjæling

Desuden har den fortsatte implementering af ny omsorgsjournal og sammenhængende borgerforløb ved hjælp af forløbsmodellen fortsat høj prioritet. Det samme gælder udviklingen af et sammenhængende målhierarki som kobler de politiske mål med faglige mål, der kan understøtte en mere datainformeret ledelse med styrket fokus på værdi for borgerne. Endelig er frivillighed og samskabelse samt klima højt på dagsordenen også i Sundhed og Omsorg.

For at sikre fremdrift organiseres disse særlige indsætter som deciderede programmer og med kvartalsvis opfølgning i den øverste strategiske ledelse.

Sundhed og Omsorgs mål – dvs. den værdi, afdelingen skal bidrage til blandt borgerne – er gengivet samlet i målskemaet nedenfor.

MÅL

	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021
Effektmål: Sundhed og trivsel – 'Hjælp mig, så jeg kan klare mig selv'				
Indikator: Mindst 9 ud af 10 borgere over 65 skal ikke modtage praktisk hjælp eller personlig pleje (%)	88,2	 88,5	≥ 90%	≥ 90%
Indikator: Andelen af borgere i hjemmepleje og plejehjem med et godt selvvurderet helbred må ikke falde (%) (ændret opgørelse), note 1, note 2	53,0	 51,4	≥ R2018	≥ R2019
Effektmål: Værdighed – 'Jeg bestemmer selv'				
Indikator: Andelen af borgere, der alt i alt er tilfredse med hjemmepleje og plejehjem skal fastholdes eller stige (%)	79	 80	≥ R2018	≥ R2019
Indikator: Andelen af borgere i hjemmepleje og plejehjem, der oplever, at den hjælp de får, tager udgangspunkt i det, der er vigtigt for dem, skal fastholdes eller stige (%)	79	 79	≥ R2018	≥ R2019
Medborgerskab og fællesskab – 'Vi er sammen'				
Indikator: Andelen af borgere i hjemmepleje og plejehjem, der ikke føler sig ensomme/ufrivilligt alene, må ikke falde (%) (ændret opgørelse), note 1	88,7	 88,3	≥ R2018	≥ R2019

Note 1: Opgørelsesmetoden er ændret ift. de to budgetmål, som MSO har sværest ved at påvirke på kort sigt (år til år). Her anvendes rullende gennemsnit for de seneste tre regnskabsår. De viste resultater for 2018 og 2019 er beregnet efter den nye opgørelsesmetode.

Note 2: Ambitionsniveauet ift. budgetmålet vedr. selvvurderet helbred fastlægges inden godkendelsen af endeligt budget på baggrund af en analyse af udviklingen i gabet mellem alle borgere 65+ og de borgere, der er i hjemmepleje eller plejehjem.

YDELSER

Sundhed og Omsorgs indsætter fordeler sig på en række hovedområder.

- Drift af lokalcentre, ældreboliger og plejehjem
- Madtilberedning og drift af caféer på lokalcentre
- Pleje og praktisk hjælp til alle borgere uanset alder
- Hjælpe midler til alle borgere uanset alder

- Akut- og rehabiliteringstilbud
- Aktivitets- og træningstilbud
- Sundhedsfremme, forebyggelse og genoptræning
- Inddragelse af frivillige og civilsamfund

6-by nøgletal

Der henvises til den seneste officielle rapport, som kan findes via nedenstående links.

[Ældreområdet: 6-by Nøgletal 2019 side 54](#)

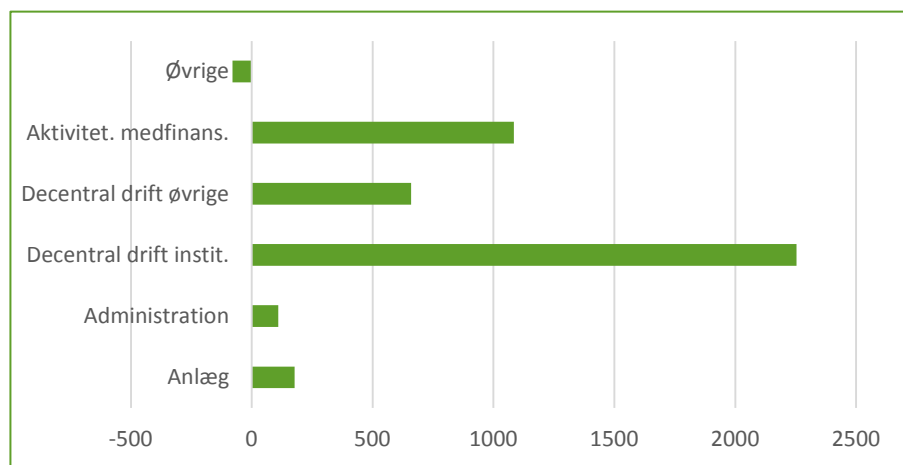
[Sundhedsområdet: 6-by Nøgletal 2019 side 33](#)

RESSOURCER

I 2021 er Sundhed og Omsorgs budget på 4,2 mia. kr., fordelt med 4,0 mia. kr. til drift og 0,2 mia. kr. til anlæg.

Driftsbudgettets største post er den decentrale drift af ældreområdet på i alt 2,9 mia. kr. Heri indgår institutionerne og lokalområderne med 2,3 mia. kr. De varetager ydelserne i forhold til borgerne – rehabilitering, pleje og praktisk hjælp, sygepleje og træning m.m. Den øvrige del af decentral drift på 0,6 mia. kr. er bl.a. hjælpemidler, sundhedsområdet, samt betaling for borgere i andre kommuner.

Den næststørste post på 1,1 mia. kr. er den såkaldte ”aktivitetsbestemte medfinansiering”, som er kommunens betaling til Region Midtjylland for aarhusianere, der indlægges på sygehuse, går til praktiserende læger, speciallæger, private fysioterapeuter m.m.

Fordeling af budget 2021 på 4,2 mia. kr.

Udviklingen i budgettet

Sektorens regnskab og budget for 2019 til 2024

Mio. kr. i 2021-priser	R2019	B 2020	B 2021	BO 2022	BO 2023	BO 2024
Nettodriftsudgifter	3.954	4.037	4.046	4.104	4.143	4.187
Nettoanlægsudgifter	301	326	177	58	23	17

Driftsbudgettet stiger i perioden. Det skyldes budgetmodellerne, som regulerer budgettet for den forventede udviklingen i den ældre del af befolkningen. Anlægsudgifterne falder fra 2019-2020 og ind i

budgetperioden. Det skyldes, at Generationernes Hus (100 plejeboliger og 100 ældreboliger) og Skovvang (125 plejeboliger) bliver færdigbygget primo 2021. Anlægsniveauet vil stige i takt med, at byggerierne i forlængelse af boligplan 2019 igangsættes.

Kultur og Borgerservice

Politikker og fokusområder

Kultur- og Borgerservice er ansvarlig for en lang række opgaver og tilbud inden for blandt andet idræt, kultur, events, musik, borgerservice og biblioteker. De overordnede visioner og målsætninger er fastlagt i tre selvstændige politikker, som sædvanligvis gælder for en 4-årig periode og omfatter:

- Kulturpolitikken 2017-2020
- Sports- og fritidspolitikken 2018-2021
- Politik for Borgerservice og Biblioteker 2019-2022

Kultur og Borgerservice har tre fælles fokusområder i 2019-2021. De går på tværs af politikkerne og relaterer sig både til Aarhusfortællingen og det overordnede mål om at Aarhus skal være en god by for alle.

Fokusområderne er:

- Fra verdensmål til hverdagsmål
- Demokratisk medborgerskab
- Øget fokus på børn og unges udvikling og muligheder.

Fokusområderne understreger, at et stærkt samarbejde på tværs af politikområderne er en forudsætning for at skabe de bedste rammer for kultur- og fritidslivet i Aarhus.

Politikkerne og fokusområderne skal skabe resultater på mange forskellige enkeltindsatser og forskelligartede kommunale institutioner. Målsætningerne i budgettet kan kun indfange et lille udsnit af denne mangfoldighed, men der er for hvert af politikområderne opstillet et eller to mål, som har betydning for indsatsen.

De gældende politikker i Kultur og Borgerservice findes i fuld længde her:

<https://aarhus.dk/demokrati/politikker-og-planer/kultur-idraet-og-fritid/>

Sport og Fritid

Sports- og fritidspolitikken for 2018-2021 har som overordnet målsætning, at Aarhus på sports- og fritidsområdet skal tilbyde aktiviteter, der understøtter det gode liv. Det skal være let at komme i gang med aktiviteter, og der skal være aktivitetsmuligheder for alle målgrupper.

Sport- og fritidsområdet er karakteriseret ved en mangfoldighed af frivillige aktører, og at kommunen i høj grad stiller tilskud og rammerne til rådighed. Med politikken er der vedtaget en ambition om, at der skal være en løbende udbygning af fritids- og idrætsfaciliteterne, så udbuddet af faciliteter fastholdes i takt med, at der bliver flere indbyggere. Det er nødvendigt at gentænke, optimere, udbygge og modernisere faciliteterne. Der er ikke pt. afsat midler til en udbygning i takt med befolkningsudviklingen, og derfor er der ikke opstillet et konkret mål på området.

Det er vigtigt, at særligt børn og unge involveres og fastholdes i et aktivt børne- og ungdomsliv. Derfor fokuserer det opstillede mål på deres deltagelse i folkeoplysende foreninger.

Organisation

- Der er ca. 780 fuldtidsansatte i Kultur og Borgerservice
- Du kan læse mere om os på
  - <https://aarhus.dk/om-kommunen/kultur-og-borgerservice/organisation/>

Kulturområdet

I Kulturpolitikken 2017-2020 er visionen for kulturområdet:

Aarhus - en international by, hvor kulturen sætter dagsorden

Visionen tegner et billede af en by, hvor kulturen er en central drivkraft i byens udvikling og "det gode liv" er i centrum. Byen tager erfaringer fra Kulturhovedstad 2017 med sig i form af et højnet kunstfagligt niveau med stærke faglige netværk og nyskabelser i den kunst og kultur, der produceres og præsenteres i byen. Der er fokus på tilgængelighed i bredeste forstand, så kunst og kultur når ud til så mange mennesker som muligt.

I de tre Epinion-undersøgelser, der er gennemført i 2016, 2018 og 2020, fremhæver borgerne kulturlivet som et forhold, der gør Aarhus til en god by. Der opstilles som mål, at kulturområdet fastholder den store andel af borgerne, som fremhæver kulturliv som noget der gør Aarhus til en god by.

Borgerservice og Biblioteker

'Stærke fællesskaber – I trygge rammer' er overskriften på politikken for Borgerservice og Biblioteker 2019-2022. Den tager som den første politik i Aarhus afsæt i FN's verdensmål for bæredygtig udvikling. Det er et fokusområde i politikken at transformere verdensmålene til hverdagsmål, som skaber en ny norm for bæredygtig udvikling i alle hjørner af samfundet.

Realisering af både politik, verdensmål og Aarhusmål forudsætter stærke partnerskaber, som der vil være fokus på i politikperioden.

Vores fysiske rum og faciliteter er til rådighed for alle, også uden for bemandet åbningstid, da det er en væsentlig del af at understøtte byens lokale fællesskaber. Vi har et stort fokus på inkludering af alle borgere, derfor vil vi fremme endnu flere og nye debatskabende aktiviteter, læring, innovation og oplysning.

Læsning og sprogudvikling er afgørende forudsætninger for alle borgere for at kunne tilegne sig og deltage aktivt i samfundet. Vi har en vigtig opgave inden for sprogudvikling og literacy, og derfor er der opstillet et mål for aktiviteter der understøtter børn og unges læring gennem en bred vifte af tilbud til dagtilbud, skoler og gennem aktiviteter for familier i fritiden.

MÅL

Kultur og Borgerservice	R 2018	R 2019	B 2020	B 2021
Børn og unge (3-24 år) skal have et aktivt fritidsliv og deltage i byens foreningsliv				
Børn og unges deltagelse i folkeoplysende foreninger skal fastholde niveauet for seneste regnskabsår. Måles ved deltagertimer pr. indbygger i aldersgruppen	☹ 38,9	☹ 41,41	44,7	42
Borgere i Aarhus skal fremhæve byens kulturliv som forhold, der gør Aarhus attraktiv*				
Andel af borgere som i det åbne spørgsmål nævner kultur i <i>top-of-mind</i> indskyldelse af, hvad der gør Aarhus til en god by for dig, skal være på samme niveau eller højere	40		40	
Den samlede besøgsaktivitet i Dokk1 og på medborgercentre skal som minimum fastholdes i 2021	😊 2.421	😊 2.473	2.421	2.475
Det samlede antal aktiviteter for børn og unge i Borgerservice og Biblioteker skal fastholdes i 2021 **				
Antallet af aktiviteter for førskolebørn	373	503	400	450
Antallet af aktiviteter for skolebørn	836	631	1.000	800

* Aarhusmålene måles kun hvert andet år og vil indgå igen i 2022.

**I 2018 og 2019 var det alene arrangementer, der blev talt – fremover tælles alle aktiviteter med

YDELSER

Kultur og Borgerservices ydelser fordeler sig på en række hovedområder:

- **Sport & Fritid:** boldbaner, haller og idrætslokaler, tennisbaner, svømmehaller og friluftsbade, atletikbaner, skøjtehal m.v. Dertil kommer tilskud til foreningsaktiviteter og lokaler.
- **Kultur:** Musikhuset, Aarhus Symfoniorkester, Aarhus Musikskole, Godsbanen, Børnekulturhuset, Filmby Aarhus. Dertil kommer tilskud til en række museer og teatre, bl.a. ARoS, Den Gamle By og Moesgaard m.fl.
- **Borgerservice og Biblioteker:** Borgerservicecenter (Dokk1), Hovedbibliotek (Dokk1), 18 medborgercentre og Aarhus Stadsarkiv.
- **Aarhus Events:** Kommunens eventenhed, forankret i Kultur og Borgerservice. Via puljer til sports- og kulturelle events hverves, udvikles og afvikles større og strategiske events.

6-by nøgletal

[Sport og Fritid s.25](#), [Biblioteksområdet s.27](#) og [Kultur s.30](#)

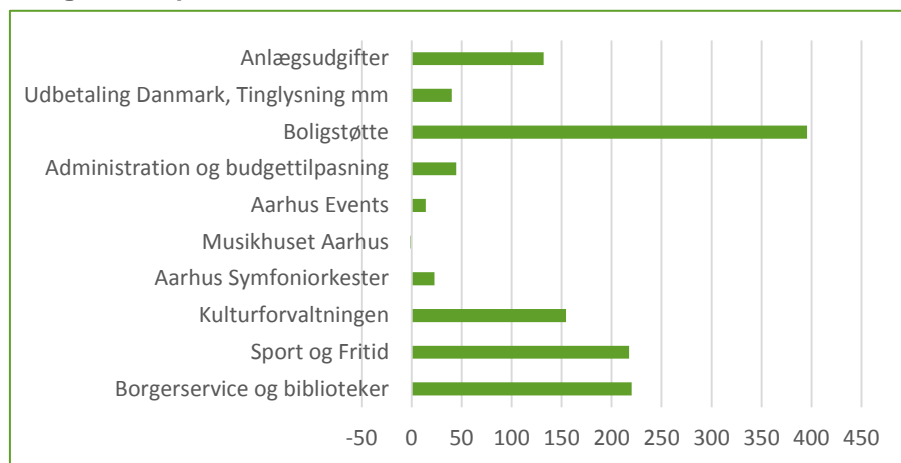
RESSOURCER

Kultur og Borgerservice har i 2021 et samlet nettobudget på 1.240 mio. kr. Dette budget opdeles i drift med 1.108 mio. kr. og anlæg med 132 mio. kr.

Driftsbudgettet går til de forskellige områder som boligstøtte (den største), biblioteker, svømmehaller og kulturinstitutioner. Under dette område er der også indtægter på ca. 400 mio. kr. (tilskud fra staten, gebyrer, refusioner og billetindtægter). Der er dermed en forbrugsmulighed på over 1,5 mia. kr.

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne forventes brugt på de enkelte områder i afdelingen:

Budget 2021 på 1.240 mio. kr.

Udviklingen i budgettet

Budgettet til driftsudgifter i overslagsårene 2022-2024 ligger stabilt på omkring 1.095 mio. kr. (netto)

Under anlæg er der flere større projekter i starten af perioden vedrørende Sports og Kulturcampus, kunstgræsbaner og andre idrætsfaciliteter.

Kultur og Borgerservice regnskab og budget for 2019 til 2024

Mio. kr. i 2020-priser	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Overslag 2022	Overslag 2023	Overslag 2024
Nettodriftsudgifter	1.076	1.100	1.109	1.101	1.097	1.093
Nettoanlægsudgifter	-194	51	181	191	22	-49

Teknik og Miljø

Teknik og Miljø's overordnede effektmål tager afsæt i visionen i Aarhusmålene "Aarhus er en god by for alle".

Særligt Aarhusmålene "En by i vækst med et stærkt erhvervsliv" og "En bæredygtig by med gode by- og lokalmiljøer" (med indikatorer for CO₂-neutralitet og mobilitetsindeks) samt "En by med fællesskab og medborgerskab" harmonerer med Teknik og Miljø's budgetmål, og målene dækker bredt over Teknik og Miljø's opgaveområder, som fokuserer på at skabe attraktive og bæredygtige rammer for livet i Aarhus.

Teknik og Miljø har fem politiske pejlemærker:

- Vi er til for borgere og virksomheder
- Gode lokalsamfund som ramme for det gode liv
- Fremkommelighed for alle
- Grøn omstilling og cirkulær økonomi
- En smartere og mere effektiv drift.

Borgere/virksomheder skal opleve, at vi er til for borgere og virksomheder

Teknik og Miljø vil yde en god service overfor borgere og virksomheder. Der er formuleret servicemål for de væsentligste myndighedsområder, som der løbende følges op på. Der er fokus på smidigere sagsovergange og forenkling af konkrete sagsgange mellem myndighedsområderne, så sagsbehandlingstiden også herved reduceres.

I 2020 er der iværksat et arbejde for en endnu bedre servicekultur i Teknik og Miljø. Det sker i forlængelse af servicekulturanalysen, som blev gennemført i 2019, og hvor tilfredsheden med kontaktfalderne til Teknik og Miljø blev undersøgt.

Borgere/virksomheder skal opleve gode lokalsamfund som ramme for det gode liv

Teknik og Miljø vil fortsætte arbejdet med at realisere Byrådets mål om en by i social balance. Det vil ske gennem arbejdet med en ny temaplan for nye byudviklingsarealer samt helhedsplanlægning for fritliggende bysamfund. Den reviderede jordopkøbs- og salgsstrategi skal bidrage til realiseringen af Byrådets mål om kvalitet og offentlig service.

Teknik og Miljø vil fortsætte arbejdet for bedre fordeling af almene boliger i hele kommunen som et middel til at skabe bæredygtige og mangfoldige byområder. Dette mål vil også blive forfulgt i de udsatte boligområder med fysisk omdannelse (Gellerupparken, Toveshøj, Bispehaven og Viby Syd).

Teknik og Miljø fortsætter også arbejdet for en renere by samt arbejdet for mere grønt og for rettidig klimasikring, når vi udvikler byen.

Samarbejdet med borgerne i kommunen og disse repræsentanter, f.eks. fællesrådene, vil være et vigtigt middel til at realisere målet om et godt lokalsamfund.

Borgere/virksomheder skal opleve fremkommelighed for alle

Med fortsat afsæt i 'Mobilitet frem mod 2050' vil Teknik og Miljø arbejde for at forbedre mobilitet i og til og fra Aarhus Kommune. Fokus vil både være på at sikre trafik via de overordnede trafikveje og via den kollektiv trafik, så der skabes en balanceret trafiksmensætning, der også er afstemt med kravene i Aarhus Kommunes klimaplan.

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os på <https://aarhus.dk/om-kommunen/teknik-og-miljoe/>
- Der er 900 fuldtidsansatte i Teknik og Miljø

"Teknik og Miljø vil bane vejen. Derfor skal sagsbehandlingstiden ligge under de nationale servicemål på vores store sagsområder"

"Lokalsamfundet er der, hvor den enkelte borgers hverdag skal gå op. Det er her, den enkelte bruger mest tid, og det er her, vi skal sikre, at livet leves godt. Både i den tætte by og i de omkringliggende bysamfund"

Vejinfrastrukturen udgør ryggraden i Aarhus' mobilitetssystem. Udbygning af eksisterende vejnet er allerede styrket med anlægsbevillinger til Viborgvej og Bering-Beder vejen, men der er brug for at se på behovet for yderligere tiltag. To højt prioriterede vejprojekter er den kommende Marselistunnel og udvidelse af Ringvejen. Et vigtigt middel heri er også investeringer i intelligent traffic systems (ITS) for bedre styring af trafikstrømmene i Aarhus Kommune.

Teknik og Miljø vil i 2021 arbejde for at sikre langsigtet økonomisk balance på området for kollektiv trafik, hvilket navnlig kalder på kloge investeringer i den kollektive trafik. Aflastningen af vejinfrastrukturen kræver understøttelse af projektudvikling og VVM for næste etaper af det højklassede kollektive system, ligesom de grønne transportformer, som ladestandere i elbiler og øget brug af kombineret offentlig og privat transport i Business Region Aarhus projektet om Mobility as a Service, skal vinde fremme.

Borgere/virksomheder skal opleve grøn omstilling og cirkulær økonomi

I et ambitiøst samarbejde med AffaldVarme Aarhus og andre energiselskaber arbejder Teknik og Miljø med strategisk energiplanlægning som vigtigt bidrag til de fremtidige energiinvesteringer. Teknik og Miljø har i arbejdet stort fokus på at bidrage til den grønne omstilling, og dermed realisering af byrådets klimaplan.

Samtidigt vil Teknik og Miljø styrke den cirkulære økonomi, bl.a. ved etablering en ny Genbrugsstation Lisbjerg i 2021, der så vidt muligt bygges af genbrugsmaterialer og forventes at indeholde en platform for direkte genbrug af byggematerialer baseret på erfaringerne fra ReUse.

Målet er, at en større andel af affald skal sendes til genanvendelse bl.a. ved at optimere indsamlingen af affaldet i dialog med borgere, virksomheder, samarbejdspartnere og andre myndigheder, og at der findes de nødvendige sorterings- og behandlingsløsninger, der både gør det nemt for borgerne at udsortere affald, og som samtidig sikrer en god kvalitet af det sorterede affald, så ressourcerne i affaldet kan anvendes i nye produkter.

Borgere/virksomheder skal opleve en smartere og mere effektiv by

Teknik og Miljø vil i 2021 fortsat understøtte arealoptimering, samlokalisering og synergieffekter i kommunale bygninger via den digitale platform (Facility Management system) – og hermed sikre "kloge kvadratmeter" og udgiftsreduktioner på drift og anlæg.

Teknik og Miljø er involveret i en række Smart City og Smart Mobilitets projekter, herunder ny platform til understøttelse af selvkørende enheder (TAPAS) og et netværk på tværs af kommunen for IoT-service, der kan gavne løsninger inden for mobilitet, spildevandshåndtering, fjernvarme, mv.

Teknik og Miljø vil fortsætte arbejdet med intelligent traffic systems via en bemandet ITS-trafikcentral.

Effektivisering og digitalisering af forvaltningen i Teknik og Miljø er tæt forbundet med pejlemærket "Vi er til for borgere og virksomheder". Sagsgangene i forbindelse med lokalplaner og byggetilladelser vil være fuldt digitaliseret i nye systemer, som derved understøtter dialogerne med borgere og virksomheder og forenkler og effektiviserer sagsgangene.

"Rejsetiden på ringvejene må ikke øges, fremkommeligheden uden for byen skal fastholdes, og det skal være let at komme til Aarhus fra resten af Danmark "

"Aarhus finder sammen med de lokale virksomheder om løsningerne på, hvordan vi indretter fremtidens bæredygtige bysamfund, smider mindre væk og forandrer affald til nye produkter "

"Teknik og Miljø ønsker at investere effektivt. Hver investeringskrone skal tilgodese flere behov, og vi skal dele og genbruge ressourcerne der, hvor vi kan "

MÅL

Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021
------------------	------------------	----------------	----------------

	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021
Effektmål: Borgere/virksomheder skal opleve, at vi er til for borgere og virksomheder				
Indikator: Teknik og Miljø sagsbehandlingstider på større sagsområder følger de nationale servicemål	Byggesager: 50 pct.* Miljøsager: 80 pct.	Byggesager: 54,4 pct.* 🚫 Miljøsager: 100 pct. 😊	Byggesager: 100 pct.* Miljøsager: 100 pct.	Byggesager: 100 pct.* Miljøsager: 100 pct.
Effektmål: Borgere/virksomheder skal opleve gode lokalsamfund som ramme for det gode liv				
Indikator: I temperaturmålingen af Aarhusmålet "Aarhus er en god by for alle" skal forskellene mellem forskellige geografiske områder reduceres i forhold til resultatet i 2018, hvor borgere bosat i Aarhus Midtby scorede højest, og borgere bosat længst væk fra centrum scorede lavest.	Forskel: 8 procentpoint	Forskel: 13 procentpoint 🚫	Forskel: Mindre end 8 procentpoint	Forskel: Mindre end 8 procentpoint
Effektmål: Borgere/virksomheder skal opleve fremkommelighed for alle (nyt mål)				
Indikator: Aarhus skal have øget mobilitet for alle med adgang til arbejdspladser, handelsmuligheder og rekreative områder indenfor 30 minutter i Aarhus Kommune for alle transportmidler.	Andel af arbejdspladser er med køretid 30 min i bil: 93% Andel af arbejdspladser er med køretid 30 min i kollektiv trafik: 37%	Andel af arbejdspladser er med køretid 30 min i bil: intet datasæt Andel af arbejdspladser er med køretid 30 min i kollektiv trafik: 38%	Andel af arbejdspladser med køretid 30 min i bil: 93% Andel af arbejdspladser med køretid 30 min i kollektiv trafik: 39%	Andel af arbejdspladser med køretid 30 min i bil: 93% Andel af arbejdspladser med køretid 30 min i kollektiv trafik: 40%
Effektmål: Borgere/virksomheder skal opleve grøn omstilling og cirkulær økonomi				
Indikator: Indsamling af i alt 4.500 tons plast, metal, pap og papir mere til genanvendelse om året.	Papir: 500 T Metal: 1.000 T Pap og papir: 3.000 T Batterier: 5 T	Opgøres i forbindelse med årsrapport for Aarhus Kommunes affaldsplan	Plast: >500 T Metal: >1.000 T Pap og papir: >3.000 T Batterier: >5 T	Plast: >500 T Metal: >1.000 T Pap og papir: >3.000 T Batterier: >5 T
Effektmål: Borgere/virksomheder skal opleve en smartere og mere effektiv by				
Indikator: Teknik og Miljø har i 2021 etableret bydækkende smart city infrastruktur med sensortechnologi, der medvirker til et grønnere, sundere og mere liveable Aarhus.	Ej opgjort	Ej opgjort	Effektivisering 2 mio. kr.** Samfundsøkonomisk analyse anviser væsentligste fokusområder 2021-2023.	Effektivisering: 2 mio. kr.** Samfundsøkonomisk analyse anviser væsentligste fokusområder 2021-2023.

Noter:

* Målet er, at 100 pct. af sagerne i gennemsnit opfylder de nationale servicemål for sagsbehandlingstider for erhvervsrettede myndighedsopgaver.

** Effektiviseringsgevinsten forøges til 3,3 mio. kr. i 2021.

YDELSER

Teknik og Miljø ydelser fordeler sig på en række hovedområder:

- Mobilitet, Anlæg og Drift
- Plan, Byggeri og Miljø
- Arealudvikling og Almene Boliger
- Klima og Grøn Omstilling
- Ejendomsadministration

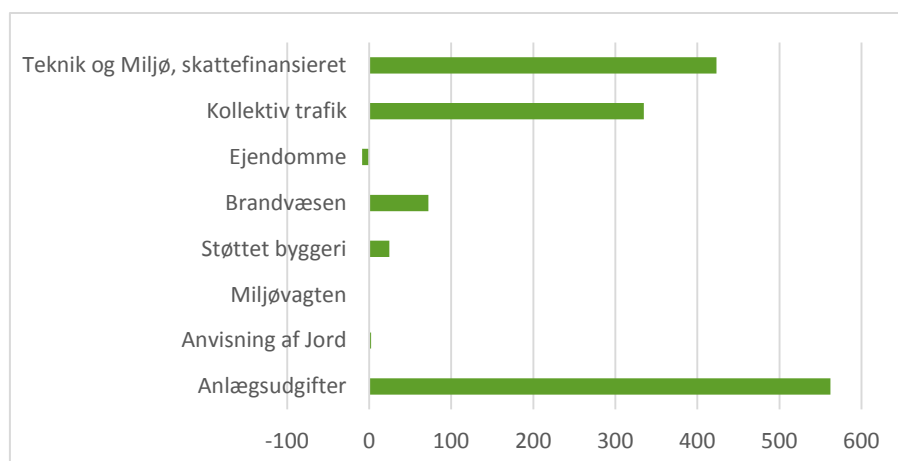

RESSOURCER

Teknik og Miljø har et samlet bruttobudget på 1.989 mio. kr. i 2021. Nogle af pengene - 579 mio. kr. kommer fra indtægter fra salg af arealer og huslejeindtægter, og derved udgør det egentlige kommunale budget til Teknik og Miljø ca. 1.410 mio. kr. (netto).

Lidt over halvdelen af budgettet, 848 mio. kr., vil blive brugt til indsatser og service til borgerne (driftsudgifter). Den resterende andel af budgettet på 562 mio. kr. vil blive brugt til investeringer i f.eks. byudvikling, vejanlæg, ejendomme mm. (anlægsudgifter).

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne vil blive brugt på de enkelte områder i afdelingen:

Nettobudget 2021 på 1.410 mio. kr.

Udviklingen i budgettet

Budgettet dækker over Teknik og Miljø's seks skattefinansierede og et takstfinansieret driftsområder samt et anlægsbudget:

- Teknik og Miljø, skattefinansieret
- Kollektiv Trafik
- Ejendomme
- Brandvæsen
- Støttet byggeri (ikke-decentraliseret)
- Miljøvagten (ikke-decentraliseret)
- Anvisning af jord (takstfinansieret)
- Anlægsudgifter

Skattefinansierede budgetter:

Nettodriftsudgifterne på de skattefinansierede områder er i 2021 på 848 mio. kr., og falder herefter til 839 mio. kr. i 2022, hvilket er niveauet i resten af budgetperioden. Det mindre fald fra 2021 til 2022 skyldes engangsmidler til køb af elbusser/ladestandere (10 mio. kr.) samt mindre midlertidige bevillinger, der falder bort fra 2022 (samlet set ca. 10 mio. kr.).

Udgiftsbudgettet er på 1.208 mio. kr. i 2021 og er derefter faldende til omkring 1.130 mio. kr. i de øvrige budgetår. På indtægtssiden er der i 2021 budgetlagt med samlede indtægter for 359 mio. kr., mod omkring 295 mio. kr. de efterfølgende år.

Den primære årsag til, at der er flere udgifter og indtægter i 2021 er forventningen til kollektiv trafik:

- Som forventet langsigtet konsekvens af Corona-krisen, forventes en indtægtsnedgang på 20% i den kollektive trafik i 2021, hvilket svarer til ca. 70 mio. kr. Der forventes på nuværende tidspunkt, at Staten vil give en tilsvarende kompensation til at dække mindreindtægten, men dette er endnu ikke afklaret. Der er dermed ikke en effekt på Teknik og Miljø's nettobudget, da både udgifter og indtægter er øget med ca. 70 mio. kr., men det er en kilde til en stor usikkerhed i budgettet for 2021.

Nettoanlægsudgifterne er i 2021 på 562 mio. kr., fordelt på et udgiftsbudget på 782 mio. kr. og et indtægtsbudget på 219 mio. kr. Budgettet varierer fra år til år, afhængigt af hvilke konkrete anlægsprojekter, der gennemføres i de enkelte budgetår. De største anlægsprojekter i budgetperioden 2021-2024 er anlæg af Bering-Beder Vejen, øget kapacitet på Viborgvej, byggemodningsarbejde ved Godsbanen og byudvikling ved Bryggervej samt bygnings- og energirenovering.

Teknik og Miljø, takstfinansieret:

Det takstfinansierede område omfatter alene driftsopgaven med anvisning af jord (deponering af lettere forurenede jord) med et nettobudget på ca. 1 mio. kr. idet AffaldVarme Aarhus blev selskabsgjort med virkning fra 1. januar 2020.

Teknik og Miljø's regnskab og budget for 2019 til 2024

Mio. kr. i 2021-priser	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Overslag 2022	Overslag 2023	Overslag 2024
Nettodriftsudgifter, skattefinansieret	489	845	848	839	841	836
Nettodriftsudgifter, takstfinansieret	1	-1	-1	-1	-1	-1
Nettoanlægsudgifter, skattefinansieret	154	390	562	326	-47	11
Nettoanlægsudgifter, takstfinansieret	0	0	0	0	0	0

Borgmesterens Afdeling

Borgmesterens Afdeling har, i modsætning til øvrige magistratsafdelinger, der arbejder på de borgerrettede serviceområder, ingen budgetmål.

Borgmesterens Afdeling skal understøtte Aarhus Kommunes fælles visioner i "Fortællingen om Aarhus" om, at Aarhus er en god by for alle, en by i bevægelse, og en by med handlekraft og fællesskab. For at opfylde visionen arbejder Borgmesterens Afdeling også løbende på at styrke innovation, medborgerskab og udvikling af udsatte boligområder. Helt konkret skal kommunen lykkes med Helhedsplanen for Gellerup/Toveshøj samt Bispehaven.

Borgmesterens Afdelings opgave er at hjælpe byrådet, Magistraten og borgmesteren med at understøtte, at der skabes vækst, beskæftigelse og udvikling i bysamfundet Aarhus, samt at understøtte koordinering og samarbejdet på tværs i organisationen Aarhus Kommune. Den koordinerende rolle for Borgmesterens Afdeling indebærer, at afdelingen har en finger med i spillet på rigtig mange områder fra dialog med staten om nye infrastrukturprojekter, nye erhvervspolitiske initiativer til arbejdet med budget og sekretariats-betjening af byråd og udvalg.

Derudover skal Borgmesterens Afdeling hjælpe Byrådet med den økonomiske styring samt at levere effektive, fælles løsninger til kommunen fastlagt bl.a. af Byrådets økonomiske politik, mål for effektivisering, indkøbspolitikken samt af Digitaliseringsstrategien, hvis sigte er at fremme medborgerskab, samskabelse, vækst og effektivisering gennem øget digitalisering. I den forbindelse er det internt i organisationen målsætningen at gøre Fælles Service til en succes med styr på IT og fokus på de decentrale enheders behov.

Opgaverne i Borgmesterens Afdeling løses i tæt kontakt med politikere, borgere, bysamfund, virksomheder, leverandører, andre offentlige myndigheder, organisationer, boligforeninger og magistratsafdelingerne i kommunen.

RESSOURCER

Borgmesterens Afdeling har et samlet bruttobudget på 1.098 mio. kr. i 2021. Nogle af pengene – 25 mio. kr. – kommer fra statstilskud, og derved udgør de egentlige kommunale budget på området ca. 1.073 mio. kr. De fleste af pengene – ca. 1.002 mio. kr. vil blive brugt til driftsudgifter. Kun en mindre del af det samlede budget (ca. 71 mio. kr.) vil blive brugt til investeringer i bl.a. bygninger og veje i Gellerup.

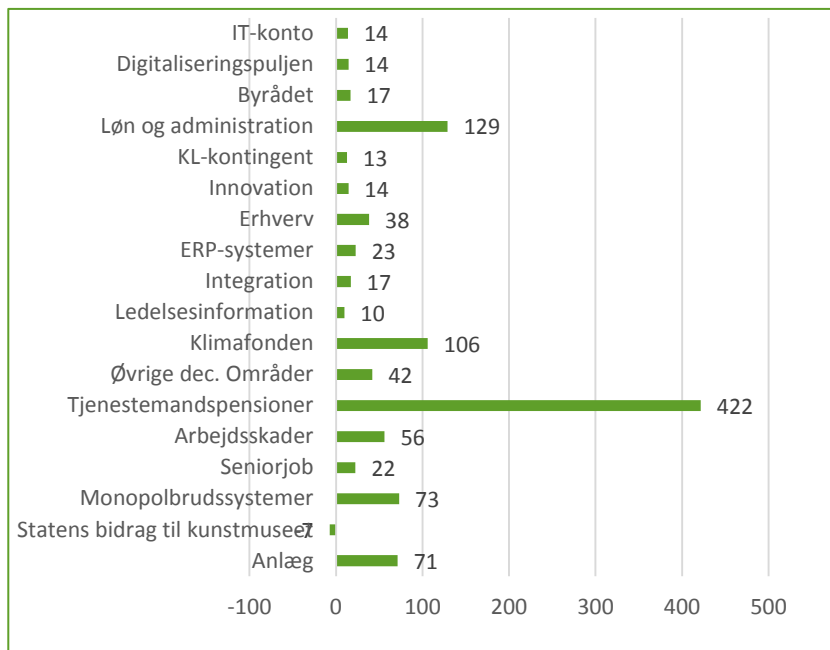
I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne vil blive brugt på de enkelte områder i afdelingen:

Budget 2021 på 1.073 mio. kr.

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os [her](#)
- Der er ca. 347 fuldtidsansatte i Borgmesterens Afdeling.

Udviklingen i budgettet

Udviklingen i nettodriftsudgifterne kan primært tilskrives stigning i udgifter til tjenestemandspensioner, monopolbrudssystemer, klimafonden, integration og anlæg.

Borgmesterens Afdelings regnskab og budget for 2019 til 2024

Mio. kr. i 2021-priser	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Overslag 2022	Overslag 2023	Overslag 2024
Nettodriftsudgifter	828	896	1.002	904	900	895
Nettoanlægsudgifter	7	56	71	-28	4	4

Bilag

Nye hensigtserklæringer

Nr.	Hensigtserklæring	Afdeling
1.	Forligspartierne forudsætter, at tiltag ift. eventuelle organisationsændringer, pårørendesamarbejde, stærkere ledelse samt kompetenceudvikling for medarbejderne konkretiseres i en særskilt indstilling fra Sundhed og Omsorg.	MSO
2.	Forligspartierne ønsker en redegørelse for den fremtidige drift på DemensCentrum Aarhus i forbindelse med flytningen til Skovvang forud for næste års budgetlægning.	MSO
3.	Forligspartierne ønsker en status efter to år, hvor tiltagets [fast tilknyttet læge] virkning kan vurderes	MSO
4.	Forligspartierne ser positivt på at afsøge mulighederne for at udbygge og udvide samarbejdet med private aktører, herunder fonde og pensionskasser, der ønsker at arbejde med udvikling af disse mellemformer og/eller drive plejehjem som selvejende institutioner med driftsoverenskomst eller som friplejehjem i Aarhus Kommune.	MSO
5.	Det forudsættes, at en del af løftet [i budgetmodellerne] indarbejdes i enhedsbeløbene for ældre med handicap, således at der sikres dækning for den fremadrettede vækst i udgifterne. Forud for ikrafttrædelsen opdateres budgetmodelanalysen.	BA + MSO
6.	Forligspartierne ønsker, at Sociale Forhold og Beskæftigelse sætter ekstra fokus på kernedriften på botilbuddene, så borgerne oplever omsorg af højere kvalitet, flere kendte ansigter i dagligdagen, et godt arbejdsmiljø samt et styrket samarbejde med de pårørende. For at nå i mål hermed at det forligspartiernes vurdering, at der er behov for at udvikle kvaliteten, så der prioriteres mere faguddannet personale på botilbuddene, ligesom øget kompetenceudvikling skal løfte både uddannet og ikke-uddannet personales faglige fokus på specialer og målgrupper. Forligspartierne ønsker samtidig, at partnerskaber mellem medarbejdere og pårørende til borgere på bosteder udvikles, så nye modeller for samarbejde kan afprøves. Derudover opfordrer forligspartierne Sociale Forhold og Beskæftigelse til at omlægge organiseringen på handicapområdet for voksne til en mere robust og gennemsigtig tilsynsstruktur, hvor der kan ske læring fra tilbud til tilbud understøttet af en kvalitetsenhed og nærværende faglig ledelse.	MSB
7.	Forligspartierne forudsætter, at der forud for en flytning findes en ny varmestue	MSB (+BA)
8.	Det forudsættes, at der senest i forbindelse med Budget 2024 er foretaget en evaluering af de tre indsætter [der finansieres af rammen til civilsamfundsindsatser] med henblik på at afklare muligheden for at fortsætte samarbejdet herunder støtten til indsatserne	MSB + BA
9.	For at understøtte bæredygtighedsplanens fokus på at frigøre ressourcer, som kan bidrage til håndteringen af et stadigt voksende udgiftspres, og give mulighed for forebyggende investeringer på området afsættes der derfor et engangsbeløb på en reserve finansieret af næste års indtægter ved arbejdet med korrekte data, dog maksimalt 10 mio. kroner.	BA
10.	Forligspartierne ønsker, at når de statslige puljer til ekstra ressourcer til sårbare og udsatte børn og dagtilbuddene udløber, vil dette element blive søgt indarbejdet i budgettildelingsmodellen for dagtilbud. Med baggrund i analysen udarbejder Børn og Unge ny budgettildelingsmodel.	MBU
11.	Forligspartierne drøfter, hvordan beløbene [til et løft af folkeskolen] konkret udmøntes i et løft af de aarhusianske folkeskoler, hvorefter der fremsendes byrådsindstilling om udmøntningen.	MBU
12.	Forligspartierne ønsker samtidig, at Børn og Unge skal komme med oplæg til fremtidig organisering og indhold af de kommunale 10. klassestilbud med henblik på byrådsbeslutning i 2021.	MBU
13.	Forligspartierne opfordrer allerede nu til en særlig opmærksomhed på disse elevers [børn med dansk som andetsprog] trivsel og læring.	MBU
14.	Sociale Forhold og Beskæftigelse drøfter løbende prioriteringerne [i beskæftigelsesindsatsen] med udvalget og fremsender årligt en indstilling til byrådet ved regnskabsafslutningen, som beskriver indsatserne og giver en status på målopfyldelsen.	MSB
15.	Derfor anmoder forligspartierne Teknik og Miljø, via direktørgruppen, om at udarbejde et forslag til et revideret indsatskatalog med tilhørende effektivvurdering samt fordeling af midlerne på de 6 spor, når klimahandlingsplanen fremsendes til endelig beslutning i byrådet.	MTM + Direktørgruppen
16.	Forligspartierne er enige om, at der for hvert af de 6 spor, jf. nedenfor, fremsendes en indstilling til byrådet i første kvartal 2021, som prioriterer den ramme, der afsættes til de enkelte spor, på konkrete indsatser.	MTM+MKB+BA
17.	Borgmesterens Afdeling sikrer en ensartet opfølgning på alle klimainitiativer - både de, der er forankret i Klimafonden og de, der er forankret i klimahandlingsplanen - og sikrer en løbende koordination med magistratsafdelingerne via Økonomistyregruppen.	BA

Nr.	Hensigtserklæring	Afdeling
18.	Sekretariatet for Klima og Grøn omstilling har ansvar for den faglige effektopfølgning og kommer med forslag til yderligere initiativer eller justeringer heraf, hvis de igangsatte initiativer ikke er tilstrækkelige.	MTM
19.	Teknik og Miljø anmodes om - efter samråd med Direktørgruppen - at fremsende en indstilling om enhedens arbejdsgrundlag, organisatorisk placering mv. Det er forventningen, at enheden vil være selvfinansierende senest fra 2025	MTM + Direktørgruppen
20.	Forligspartierne anmoder Teknik og Miljø samt Borgmesterens Afdeling om inden udgangen af november måned at fremlægge en konkret model for ordningen under hensyntagen til de ovenfor skitserede rammer. Modellen vil kunne foreslås justeret i lyset af parkeringsfaglige hensyn. Herefter forelægges modellen for forligskredsen.	MTM + BA
21.	Det forudsættes, at småjobsindsatsen videreføres som en del af initiativet.	MTM + MSB
22.	Forligspartierne ønsker at sikre andelen og kvaliteten af grønne områder, når byen vokser. Samtidig skal det sikres, at Aarhusianerne har et offentligt tilgængeligt grønt område tæt på, hvor de bor. Det kræver nye tiltag og overvejelser ift. både kommunen som byudvikler og private byudviklere.	MTM + BA
23.	Der skal i forlængelse heraf [indsatsen for rent grundvand] rejses en drøftelse overfor staten ift. at friholde Aarhus Kommune for konsekvenser af rent faktisk at implementere ny lovgivning som ønsket af Folketinget.	MTM + BA
24.	Forligspartierne er enige om, at behovet for yderligere finansiering for at sikre en langsigtet økonomisk balance og fastholde et tilfredsstillende serviceniveau bør afklares i budgetforhandlingerne forud for budget 2022. Til næste sommer vurderes der at foreligge et betydeligt mere sikkert grundlag herfor, og Borgmesterens Afdeling og Teknik og Miljø udarbejder forud for budgetforhandlingerne et oplæg – som baseres på arbejdet i den gruppe vedr. den kollektive trafik, som i sidste års budgetforlig er nedsat med deltagelse af Midttrafik, Letbanen og Aarhus Kommune, og hvor Regionerne også deltager, hvor det er relevant.	BA + MTM
25.	Efter nedlæggelsen af foreningernes hus, og indtil Sport og Kulturcampus står klar, er der mangel på lokaler til de lokale foreninger i området. Der vil blive stillet lokaler til rådighed i Gudrunsvvej 78 i 2021, hvilket finansieres inden for Borgmesterens Afdelings rammer.	BA
26.	Samtidig lægger forligspartierne stor vægt på, at initiativerne udmøntes i et tæt samspil med det lokale erhvervsliv og byens uddannelsesinstitutioner. Det nye erhvervskontaktudvalg skal sikre ejerskab og konkret opbakning til erhvervspakkens indhold gennem indstillinger til byrådet om erhvervspakkens udmøntning efter aftale med forligspartierne.	BA
27.	Mulighederne for i højere grad at benytte sig af Offentligt Private Partnerskaber (OPP) i forbindelse med byggeri og efterfølgende drift samt andre modeller for tættere samarbejde mellem kommunen og private leverandører indenfor bygge- og anlægsområdet vil blive vurderet i samarbejde med branchen i forbindelse med konkrete anlægsprojekter, herunder udmøntningen af den 10-årige anlægsplan.	BA + øvrige
28.	Forligspartierne ønsker, at der i forbindelse med de årlige rapporter til Byrådet om effektiviseringer sættes et stærkere fokus på, at det også rent faktisk omsætter sig i administrative besparelser i afdelingerne, der hvor projekterne giver mulighed for det.	BA
29.	Forligspartierne beder endvidere Økonomiudvalget om at fastholde administrative forenklinger som tema i 2021.	BA
30.	Den økonomiske politik justeres i henhold hertil [afskaffelse af finansieringsbidrag samt indførelse af fællesbidrag].	BA
31.	Forligspartierne tilslutter sig anbefalingerne fra analysen af budgetmodeller i kommunen.	BA
32.	Rabatordningen [på frikøb af hjemfaldsklausuler] forlænges frem til udgangen af 2024.	MTM
33.	Borgmesterens Afdeling og Teknik og Miljø arbejder videre med initiativer for at fremme frikøb af tilbagekøbsklausuler på beboelsesejendomme indenfor rammerne af den overordnede politik, herunder de generelle principper for værdisættelsen, som ikke kan fraviges. Der rapporteres årligt i forbindelse med regnskabsafslæggelsen.	BA + MTM
34.	Forbruget af serviceudgifter vil blive fulgt tæt. Hvis det efter 1. kvartal 2021 skønnes, at der er udsigt til en overskridelse af rammen, vil der blive indført en mekanisme til sikring af det decentrale ansvar for overholdelse af egen andel af rammen.	BA
35.	For at Aarhus Kommune bidrager til overholdelse af anlægsrammen, kan det blive nødvendigt inden den endelige budgetvedtagelse at indlægge en negativ reserve, som efterfølgende kan udmøntes, hvis der viser sig behov herfor.	BA
36.	For at finansiere ovenstående erhvervspakke sættes kommunens gældsafvikling derfor i bero i de 4 år 2021-2024.	BA
37.	Der er dog behov for at sætte et endnu stærkere fokus på OPI-samarbejder, så det erhvervsmæssige potentiale i projekterne prioriteres endnu højere. Det drøftes med Erhvervskontaktudvalget, hvordan dette bedst kan sikres. For at signalere det nye fokus ændres navnet til velfærdsteknologisk OPI-pulje.	MSO + BA + øvrige

Nr.	Hensigtserklæring - Investeringsplan	Afdeling
38.	Forslag, synspunkter, og ikke mindst det store engagement i at bidrage til kommunens udvikling har	BA + øvrige

Nr.	Hensigtserklæring - Investeringsplan	Afdeling
	gjort indtryk og har påvirket dette udspil på væsentlige punkter. Det vil også blive bragt med ind, når planen skal omsættes i konkrete projekter.	
39.	For at bidrage til at fremme mere lighed i sundhed, skal der derfor tages hensyn til elevernes sociale sammensætning, når de 16 produktionskøkkener konkret skal placeres.	MBU
40.	Sundhed og Omsorg anmodes om at undersøge mulighederne for – i samarbejde med Odder Kommune - at skabe attraktive muligheder af salg og udvikling af ejendommen med henblik på et bredere grundlag for videreførelse af aktiviteter på stedet.	MSO + BA + MTM
41.	Samtidig forøges MKBs lånegarantiramme til 30 mio. kr. årligt fra og med 2023.	MKB
42.	Strategi for udmøntning af midlerne [til idrætsanlæg] vil blive fastlagt af forligspartierne i forbindelse med den kommende Sports- og fritidspolitik 2022-2025, som vil blive forelagt Byrådet i 2021.	MKB
43.	De resterende 8 mio. kr. [til bådebroer i Fiskeri-, Træskibs- og Lystbådehavnen] driftsfinansieres af Kultur og Borgerservice, efter de gældende principper herfor, og vil blive finansieret af brugerne.	MKB
44.	Direktørgruppen skal sammen med den tværgående bygningskoordineringsgruppe forberede en indstilling til byrådet, der indeholder principper for, hvordan klimapuljen kan udmøntes til de enkelte projekter.	MTM + Direktørgruppen
45.	Forligspartierne ønsker fortsat at benytte mulighederne for at øge medfinansiering til klimatilpasning i de kommende år, herunder at søge at udnytte eventuelle regelændringer, så vandselskaber fremover i nogle tilfælde kan finansiere klimatilpasning 100%.	MTM
46.	Borgmesterens Afdeling vil under inddragelse af Teknik og Miljø fremlægge forslag til organisering [for den højklassede kollektive trafik] senest 1. maj 2021.	BA + MTM
47.	Derfor etableres der en ny vejforbindelse, der knytter Viborgvej, Søftenvej og Paludan-Müllers Vej sammen. Der har tidligere været vurderinger af, at vejforbindelsen kan finansieres gennem byggeretter i det nye byudviklingsområde, som vejen gennemløber.	MTM
48.	Teknik og Miljø afsøger mulighederne for automatiserede løsninger. Desuden inddrages Østjyllands Brandvæsen og Midttrafik i arbejdet omkring udformning af en trafikcentral. Teknik og Miljø udarbejder forslag til anvendelse af midlerne, herunder et gennemarbejdet bud på et fremadrettet drifts-setup for hele ITS-området.	MTM
49.	Udvælgelsen af projekter [under sikkert i skole] drøftes i forligskredsen på fælles oplæg fra Børn og Unge samt Teknik og Miljø.	MBU + MTM
50.	Borgmesterens Afdeling udarbejder et oplæg til Byrådet vedrørende organiseringen af processerne [for velfærdstilbud i lokalområder] og inddrager alle afdelinger heri.	BA
51.	Forligspartierne ønsker, at der i løbet af 2021 arbejdes videre med modeller og koncepter [for kommunale faciliteter] i samarbejde med borgere og eksterne parter, som fx fonde med interesse i nytænkning af offentlige velfærdsbygninger. Der arrangeres en temadag herom i efteråret 2021, og Byrådet forelægges en indstilling, som fastlægger de nærmere rammer for puljen inden sommeren 2022. Der vil på den baggrund første gang kunne ske en mere konkret udmøntning af puljen i Budget 2023.	BA
52.	På den baggrund anmodes Borgmesterens Afdeling om at koordinere et beslutningsoplæg på proces og udførelse af et konkret anlægsprojekt [i Lisbjerg], der indeholder funktioner i form af daginstitution, pleje- og handicapboliger, samt bibliotek/ medborgerskabshus.	BA
53.	Indsatsen koordineres i Borgmesterens Afdeling, der i samarbejde med det midlertidige § 17.stk.4 Oplandsudvalg udarbejder en plan for indsatsen, der også viderefører og udbygger det nuværende tværmagistratslige arbejde med de lokale forenede bydelshuse og de lokale beskæftigelsesinitiativer for borgere på kanten af arbejdsmarkedet.	BA

Finansieringstabel

1.000 kr. løbende priser	B/R 2020	B 2021	BO 2022	BO 2023	BO 2024
Finansiering i alt	21.085.444	23.146.379	23.162.824	22.663.483	24.695.023
Renter i alt	25.652	-34.961	-38.359	41.995	45.932
- heraf renter på skattefinansierede område	2.376	15.076	18.598	22.292	26.577
Renter af likvide aktiver	50.850	52.406	53.716	55.059	56.435
Renter af udlæg til forsyningsvirksomheder	38.078	502	496	507	477
Renter af langfristet gæld	-109.645	-71.246	-67.780	-64.187	-60.051
Renter i øvrigt	23.093	33.416	32.166	30.913	29.716
Skat i alt	62.315.170	17.662.969	18.786.480	19.053.984	19.858.150
Indkomstskat	15.204.902	15.151.038	16.051.568	16.590.059	17.171.878
Efterregulering af indkomstskat	-13.212	1.609	-1.077	-161.445	0
Selskabsskat	825.389	361.069	549.439	409.935	434.060
Forskerskat	30.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Dødsboskat	7.000	14.226	10.000	10.000	10.000
Grundskyld	1.711.476	1.782.534	1.817.942	1.846.826	1.876.173
Dækningsafgift af offentlige grundværdier	35.420	34.738	34.738	34.738	34.738
Dækningsafgift af offentlige forskelsværdier	99.583	104.462	104.462	104.462	104.462
Dækningsafgift af erhvervsjendomme	170.899	173.292	179.409	179.409	186.840
Udligning og generelle tilskud i alt:	3.429	4.509	4.263	4.584	4.728
Udligning af beskatningsgrundlag	0	-138	35	20	7
Finansieringsandel - tillæg vedr. beskatningsgrundlag	0	-41	-43	-45	-44
Udligning af udgiftsbehov	0	1.347	1.514	1.604	1.714
Finansieringsandel - tillæg vedr. udgiftsbehov	0	12	13	13	14
Landsudligning	-2.261	0	0	0	0
Korrektion for overudligning	-1	21	24	24	25
Særlig kompensation	0	82	82	82	82
Bloktilskud	-317	-5.530	-5.659	-6.033	-6.272
- heraf betinget vedr. service	-181	-182	-184	-186	-188
- heraf betinget vedr. anlæg	-60	-61	-61	-62	-63
- heraf egne korrektioner	40	0	-161	-196	-264
Efterreguleringer - tidligere år	-131	71	22	0	0
Udligning af selskabsskat	82	-49	4	1	-1
Udligning af dækningsafgift vedr. offentlige ejendomme	0	9	8	8	8
Udlændingeudligning	-109	-32	-30	-29	-28
Særtalsskud m.v.:					
Bedre kvalitet i dagtilbud	-37	-37	-38	-39	-40
Generelt løft i ældreplejen	-33	-34	-35	-35	-36
Styrket kvalitet i ældreplejen	-45	-45	-46	-47	-48
Finansieringstilskud	-90	-91	-91	-91	-91
Beskæftigelsestilskud	-451	0	0	0	0
Tilskud vedr. skattenedsættelse	-12	-12	-6	0	0
Tilskud til værdig ældrepleje	-47	-48	-48	-49	-50

Tilskud til bekæmpelse af ensomhed	-4	-5	-5	-5	-5
Tilskud vedr. høj kriminalitet i visse boligområder	0	-15	-15	-16	-16
Overgangsordning vedr. udligningsreform	0	-24	0	0	0
Overgangsordning vedr. uddannelsesstatistik	-23	0	0	0	0
Kommunale bidrag til regionerne	39	40	41	43	44
Refusion af købsmoms	10	10	10	10	10

Budgetoversigter

Resultatopgørelse

Resultatopgørelsen opsummerer alle udgifts- og indtægtsposter i kommunen og giver dermed det samlede overblik over kommunens økonomiske situation:

Mio. kr. / løbende priser	R2019	B2020	KB2020	B2021	BO2022	BO2023	BO2024
Skattefinansierede nettoudgifter							
Drift, ekskl. "hvile i sig selv" virksomheder (2020-priser)	20.697	21.134	20.600	21.976	22.206	22.324	22.434
Pris- og lønstigninger	-881	-394	-384	0	466	947	1.443
Renter	-18	-26	-65	-35	-38	-42	-46
Finansielle tilskud	265	170	648	140	159	151	205
Skattefinansierede udgifter i alt	20.063	20.884	20.799	22.081	22.793	23.380	24.036
Nettoindtægter:							
Tilskud og udligning	3.277	3.428	3.428	4.509	4.263	4.584	4.728
Skatter	17.200	18.071	18.071	17.663	18.786	19.054	19.858
Indtægter i alt	20.477	21.500	21.500	22.172	23.050	23.638	24.587
Resultat (overskud) vedr. de skattefinansierede driftsområder i alt*	415	615	701	91	257	258	551
Skattefinansierede nettoanlægsudgifter							
Anlæg, ekskl. takstfinansierede områder (2020-priser)	392	171	1.900	1.171	632	-433	946
Pris- og lønstigninger	-13	-3	-32	0	9	-12	40
Skattefinansierede anlægsområder i alt	379	168	1.868	1.171	641	-446	986
Resultat (overskud) vedr. de skattefinansierede områder i alt*	35	447	-1.168	-1.080	-384	704	-435
Finansiering							
Ændringer i mellemværende med takstfinansierede områder (2020-priser)	-172	127	-1	15	15	15	15
Nettodriftsoverskud vedr. ældreboliger (2020-priser)	-25	-28	-28	-37	-43	-49	-51
Anlægsudgifter til ældreboliger (90%) (2020-priser)**	0	190	205	141	1	1	0
Pris- og lønstigninger	10	-4	-3	0	-1	-1	-2
Finansforskydninger	-125	184	568	271	-10	-12	-18
Ændringer i den langfristede gæld	-380	-682	-216	-228	175	185	186
Ændringer i kassebeholdning	727	661	-1.693	-1.242	-521	565	-566
Finansiell egenkapital***	-3.372	-2.924	-4.539	-5.619	-6.003	-5.299	-5.735

*Minus angiver et underskud

**De resterende 10 % er en skattefinansieret anlægsudgift.

***En negativ finansiell egenkapital angives med et minus. Den finansielle egenkapital består af kassebeholdningen plus langfristede tilgodehavender fratrukket den skattefinansierede lang- og kortfristede gæld.

For at gøre udviklingen i årene 2021-2024 så realistisk som muligt er den finansielle egenkapital i disse år opgjort på baggrund af det korrigerede budget for 2020. KB 2020 er baseret på tillægsbevillinger medio juni 2020, herunder de bevillinger, der er tiltrådt ved regnskabsafslæggelsen for 2019.

Sammendrag

Sammendraget indeholder nettoudgifter og indtægter. Sammendragets beløb vedrørende årene 2022-2024 har ingen bevillingsmæssig betydning, men tjener som et økonomisk vurderingsgrundlag for de planer og projekter, der ventes fremsendt til byrådet.

Sektor	R2019	B2020	B2021	BO2022	BO2023	BO2024	
Netto 1.000 kr.							
A. DRIFTSVIRKSOMHED (INKL. REFUSION)							
SOCIALE FORHOLD OG BESKÆFTIGELSE							
1.00	Familieafdelingen	2.251.266	0	0	0	0	
1.20	Sociale Forhold og Beskæftigelse decentraliseret	435.835	3.652.455	3.571.506	3.590.404	3.614.575	3.645.745
1.40	Beskæftigelsesafdelingen	5.612.236	0	0	0	0	
1.50	Sociale Forhold og Beskæftigelse ikke-decentraliseret	224	4.870.897	5.615.117	5.751.398	5.841.393	5.939.289
1.70	Administration m.v.	208.435	0	0	0	0	
	I ALT	8.507.995	8.523.353	9.186.624	9.341.801	9.455.968	9.585.033
TEKNIK OG MILJØ							
2.00	Teknik og Miljø	72.501	418.363	423.371	416.955	420.760	417.068
2.10	Byudvikling	346.620	356.056	359.247	360.642	360.342	359.992
2.30	Trafik og Veje	216.861	0	0	0	0	0
2.40	Natur og Miljø	95.569	-763	2.387	2.387	2.387	2.398
2.50	Ejendomsforvaltningen	12.368	-14.549	-8.749	-12.997	-14.680	-16.016
2.60	Brandvæsen	70.593	80.616	72.090	72.090	72.090	72.090
2.70	Natur og Vej Service	13.385	0	0	0	0	0
2.90	Affald og Varme	-341.909	-186.643	0	0	0	0
	I ALT	485.989	653.080	848.345	839.077	840.898	835.530
SUNDHED OG OMSORG							
3.30	Foranstaltninger for ældre og handicappede	3.976.938	4.052.933	4.046.002	4.103.871	4.142.755	4.186.679
	I ALT	3.976.938	4.052.933	4.046.002	4.103.871	4.142.755	4.186.679
KULTUR OG BORGERSERVICE							
4.70	Kultur og Borgerservice	1.082.835	1.103.932	1.109.424	1.101.103	1.096.756	1.092.653
	I ALT	1.082.835	1.103.932	1.109.424	1.101.103	1.096.756	1.092.653
BØRN OG UNGE							
5.50	Børn og Unge området	5.323.900	5.471.766	5.371.581	5.451.807	5.466.174	5.472.979
	I ALT	5.323.900	5.471.766	5.371.581	5.451.807	5.466.174	5.472.979
BORGMESTEENS AFDELING							
0.20	Budgetreserver	0	89.681	217.189	265.265	215.044	165.347
0.30	Administration m.v.	822.993	890.829	1.035.238	935.848	930.813	919.557
	I ALT	822.993	980.510	1.252.427	1.201.113	1.145.858	1.084.905
A. DRIFTSVIRKSOMHED I ALT		20.200.650	20.785.573	21.814.403	22.038.773	22.148.409	22.257.779

Sektor	R2019	B2020	B2021	BO2022	BO2023	BO2024	
Netto 1.000 kr.							
B. ANLÆGSVIRKSOMHED							
SOCIALE FORHOLD OG BESKÆFTIGELSE							
1.05	Sociale Forhold og Beskæftigelse	81.335	35.935	36.942	14.497	26.446	-46
	I alt	81.335	35.935	36.942	14.497	26.446	-46
TEKNIK OG MILJØ							
2.00	Teknik og Miljø	0	251.384	318.149	134.060	-7.285	-83.313
2.10	Byudvikling	-530.631	0	0	0	0	0
2.30	Byens Anvendelse	258.753	0	0	0	0	0
2.40	Miljø og Energi	20.468	0	0	0	0	0
2.50	Ejendomme	231.043	138.177	238.082	192.006	124.934	94.410
2.60	Brandvæsen	5.585	0	6.001	0	-164.718	0
2.70	Natur og Vej Service	0	0	0	0	0	0
2.90	Affald og Varme	170.032	314.310	0	0	0	0
	I alt	155.250	703.872	562.231	326.066	-47.070	11.097
SUNDHED OG OMSORG							
3.30	Foranstaltninger for ældre og handicappede	302.782	325.815	176.756	58.483	23.084	16.895
	I alt	302.782	325.815	176.756	58.483	23.084	16.895
KULTUR OG BORGERSERVICE							
4.70	Kultur og Borgerservice	-195.691	50.726	180.531	190.880	22.161	-49.011
	I alt	-195.691	50.726	180.531	190.880	22.161	-49.011
BØRN OG UNGE							
5.50	Børn og Unge området	215.535	212.223	413.758	116.735	43.263	20.527
	I alt	215.535	212.223	413.758	116.735	43.263	20.527
BORGMESTEENS AFDELING							
0.20	Budgetreserver	0	-708.867	-128.720	-45.771	-503.941	942.636
0.30	Administration m.v.	6.731	55.743	70.607	-28.256	3.632	3.632
	I alt	6.731	-653.124	-58.113	-74.028	-500.309	946.268
A. ANLÆGSVIRKSOMHED i alt		565.943	675.447	1.546.114	1.312.105	632.633	-432.423

Sektor		R2019	B2020	B2021	BO2022	BO2023	BO2024
Netto 1.000 kr.							
PRIS- OG LØNSTIGNINGER VEDR. HOVEDKONTO 0-6 (BO-ÅRENE)		-884.266	-398.853	0	471.671	927.808	1.472.173
7.22	Renter af likvide aktiver	-46.438	-50.850	-52.406	-53.716	-55.059	-56.435
7.28	Renter af kortfristede tilgodehavender i øvrigt	-5.006	-5.332	-5.332	-5.332	-5.332	-5.332
7.32	Renter af langfristede tilgodehavender	-6.374	-5.839	-5.839	-5.839	-5.839	-5.839
7.35	Renter af udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder	-19.737	-38.078	-502	-496	-507	-477
7.50	Renter af kortfristet gæld til pengeinstitutter	19	0	0	0	0	0
7.52	Renter af kortfristet gæld i øvrigt	3.390	1.085	1.071	1.071	1.071	1.071
7.55	Renter af langfristet gæld	93.277	109.645	71.246	67.780	64.187	60.051
7.58	Kurstab og kursgevinster	-17.562	-13.007	-23.329	-22.080	-20.827	-19.630
C. RENTER i alt		1.571	-2.376	-15.090	-18.612	-22.306	-26.591
D. FINANSFORSKYDNINGER							
8.22	Forøgelse af likvide aktiver	727.425	660.571	0	0	565.431	0
8.25	Forskyd. i tilgodehavender hos staten	128.130	0	0	0	0	0
8.28	Forskyd. i kortfristede tilgodehavender i øvrigt	558.891	0	0	0	0	0
8.32	Forskyd. i langfristede tilgodehavender	48.449	99.300	139.973	159.011	150.972	204.635
8.35	Udlæg vedr. jordforsyning og forsyningsvirksomheder	0	0	0	0	0	0
8.38	Forskyd. i aktiver vedr. opkrævning for andre	-54	0	0	0	0	0
8.42	Forskyd. i aktiver fonds, legater m.v.	-11.928	0	0	0	0	0
8.45	Forskyd. i passiver fonds, legater m.v.	4.370	-8.295	-8.322	0	0	0
8.48	Forskyd. i passiver vedr. opkrævning for andre	54	0	0	0	0	0
8.50	Forskyd. i kortfristet gæld (Bygge kreditter)	-280.451	274.282	266.871	0	0	0
8.51	Forskyd. i kortfristet gæld til staten	-1.714	0	0	0	0	0
8.52	Forskyd. i kortfristet gæld i øvrigt	-306.180	-10.972	12.918	-10.158	-12.394	-17.671
D. FINANSFORSKYDNINGER I alt		866.992	1.014.886	411.440	148.853	704.010	186.964
E. AFDRAG PÅ LÅN							
8.60	Afdrag på lån	534.891	392.311	300.973	306.834	312.731	315.957
E. AFDRAG PÅ LÅN I ALT		534.891	392.311	300.973	306.834	312.731	315.957
A + B + C + D + E		21.285.779	22.466.989	23.823.831	23.580.152	23.638.228	25.152.011
F. FINANSIERING							
8.05	Forbrug af likvide aktiver	0	0	-1.241.502	-521.005	0	-565.582
8.60	Optagne lån	-808.744	-967.407	-410.540	-9.307	105	105
7.87	Tilskud og udligning	-3.288.676	-3.438.125	-4.518.820	-4.273.360	-4.594.349	-4.738.385
7.88	Udligning af købsmoms	11.450	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
7.90	Skatter	-17.199.810	-18.071.457	-17.662.969	-18.786.480	-19.053.984	-19.858.150
F. FINANSIERING i alt		-21.285.779	-22.466.989	-23.823.831	-23.580.152	-23.638.228	-25.152.012

Ressourcer i afdelingerne

Budgetterede personaletal i budget 2020

Antal gennemsnitlige heltidsstillinger	2021	2022	2023	2024
Sociale Forhold og Beskæftigelse	4.432	4.446	4.479	4.513
Teknik og Miljø	880	875	875	875
Sundhed og Omsorg	5.397	5.563	5.650	5.734
Kultur og Borgerservice	780	780	780	780
Børn og Unge	10.100	10.217	10.262	10.293
Borgmesterens Afdeling	347	347	347	347
Aarhus Kommune i alt	21.936	22.227	22.393	22.542

De nedenstående tabeller indeholder følgende noter:

1) Nettobudgettet er afgrænset til rammebelagte områder. I budget 2020 er der tale om ajourført/korrigeret budget.

2) Overskud/underskud = ramme - nettobudget (+: overskud; -: underskud).

3) Status ultimo korrigeres fra år til år med overskud/underskud og rentetilskrivning.

Sociale Forhold og Beskæftigelse

Sociale Forhold og Beskæftigelse - Sektor 1.20

1.000 kr. i 2021-priser	KB 2020 2020-priser	B 2021	BO 2022	BO 2023	BO 2024
Forventet ramme ¹⁾	3.563.902	3.571.472	3.590.354	3.614.543	3.645.712
Nettobudget	3.563.902	3.571.506	3.590.404	3.614.575	3.645.745
Forventet overskud/underskud ²⁾	0	-34	-50	-32	-32
Saldokorrekationer	-8.870	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	-48.691	-48.725	-48.775	-48.807	-48.840

Teknik og Miljø

Teknik og Miljø - Sektor 2.01

1.000 kr. i 2021-priser	KB 2020 2020-priser	B 2021	BO 2022	BO 2023	BO 2024
Forventet ramme ¹⁾	434.885	421.160	415.516	418.824	417.293
Nettobudget	465.601	423.371	416.955	420.760	417.068
Forventet overskud/underskud ²⁾	-30.717	-2.211	-1.439	-1.936	225
Saldokorrekationer	920	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	-858	-3.068	-4.508	-6.444	-6.219

Kollektiv Trafik - Sektor 2.13

1.000 kr. i 2021-priser	KB 2020 2020-priser	B 2021	BO 2022	BO 2023	BO 2024
Forventet ramme ¹⁾	278.464	282.520	282.406	282.406	282.406
Nettobudget	338.326	334.816	334.681	334.681	334.681
Forventet overskud/underskud ²⁾	-59.863	-52.296	-52.275	-52.275	-52.275
Saldokorrekationer	0	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	-46.399	-98.695	-150.970	-203.245	-255.520

Ejendomme - Sektor 2.51

1.000 kr. i 2021-priser	KB 2020 2020-priser	B 2021	BO 2022	BO 2023	BO 2024
Forventet ramme ¹⁾	-7.559	-6.147	-10.392	-12.075	-16.022
Nettobudget	-6.515	-8.749	-12.997	-14.680	-16.016
Forventet overskud/underskud ²⁾	-1.044	2.602	2.605	2.605	-5
Saldokorrekationer	0	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	-16.055	-13.453	-10.849	-8.244	-8.249

Aarhus Brandvæsen - Sektor 2.61

1.000 kr. i 2021-priser	KB 2020 2020-priser	B 2021	BO 2022	BO 2023	BO 2024
Forventet ramme ¹⁾	79.118	72.090	72.090	72.090	72.090
Nettobudget	79.113	72.090	72.090	72.090	72.090
Forventet overskud/underskud ²⁾	5	0	0	0	0
Saldokorrekationer	0	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	-89	-89	-89	-89	-89

Sundhed og Omsorg

Foranstaltning for ældre og handicappede - Sektor 3.31

1.000 kr. i 2021-priser	KB 2020 2020-priser	B 2021	BO 2022	BO 2023	BO 2024
Forventet ramme ¹⁾	3.032.836	3.107.281	3.174.947	3.219.114	3.264.742
Nettobudget	3.041.675	3.107.282	3.174.948	3.219.115	3.264.743
Forventet overskud/underskud ²⁾	-8.839	-1	-1	-1	-1
Saldokorrekationer	-5.350	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	125.506	125.506	125.505	125.504	125.504

Kultur og Borgerservice

Kultur og Borgerservice - Sektor 4.71

1.000 kr. i 2021-priser	KB 2020 2020-priser	B 2021	BO 2022	BO 2023	BO 2024
Forventet ramme ¹⁾	656.085	668.565	672.955	668.400	664.193
Nettobudget	660.058	673.577	672.967	668.412	664.309
Forventet overskud/underskud ²⁾	-3.973	-5.012	-12	-12	-116
Saldokorrekationer	-14.740	0	0	2.000	0
Status, ultimo ³⁾	13.570	8.557	8.545	10.533	10.417

Børn og Unge

Børn og Unge - Sektor 5.51

1.000 kr. i 2021-priser	KB 2020 2020-priser	B 2021	BO 2022	BO 2023	BO 2024
Forventet ramme ¹⁾	4.695.364	4.740.196	4.780.886	4.818.435	4.852.850
Nettobudget	4.761.797	4.773.726	4.847.825	4.854.181	4.852.850
Forventet overskud/underskud ²⁾	-66.432	-33.530	-66.940	-35.746	0
Saldokorrekationer	-18.169	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	136.216	102.685	35.746	0	0

Borgmesterens Afdeling

BA - Administration - Sektor 0.31

1.000 kr. i 2021-priser	KB 2020 2020-priser	B 2021	BO 2022	BO 2023	BO 2024
Forventet ramme ¹⁾	365.500	465.381	358.199	354.574	343.752
Nettobudget	375.374	465.944	358.762	355.136	344.315
Forventet overskud/underskud ²⁾	-9.874	-563	-563	-563	-563
Saldokorrekationer	-17.925	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	29.285	28.723	28.160	27.597	27.035